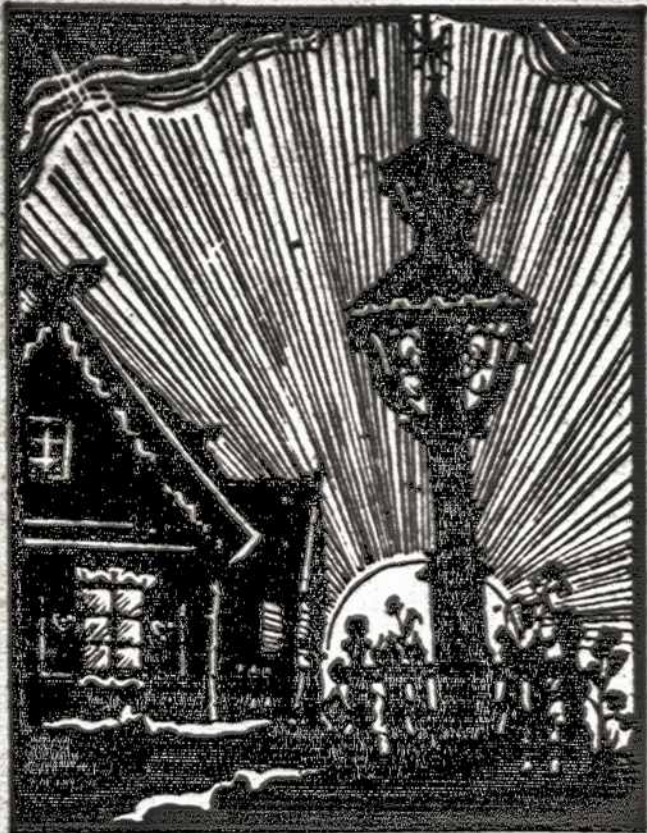

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 11 (168)

TORONTO, Ontario, 1953 m. Kovo (March) mėn. 19 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Druojs
941 Dundas St. W., Toronto

Nepavėluokim

Vyresnioji mūsų karta puikiai prisimena, kaip Lietuvoje mūsų tėveliai didžiųjų švenčių proga ką nors pasiūsdavo savo varginiesiems kaimynams, kad ir jie nors iš dalies pajustų šventiškos nuotaikos.

Velykos mūsų lietuvių papročiuose ir galvosenoje pati didžiausia šventė, Velykų rytas — Kristaus prisikėlimą primenančių apeičių metas — didžiausias visų metų momentas. Mūsų patarlėse ir visoje tautosakoje dienos didybė ar vausių stalo gausumas visada prilyginamas Velykomis. O Velykos štai jau visiška nebėtoli.

Mes puikiai žinome, kad, deja, daug lietuvių, mūsų brolių, velykiškų nuotaikų nepajaus, jei nebus paremti. Europoje, ypač Vokietijoje, dar yra tūkstantai lietuvių, kurie vos praminta iš gaunamos skurdžios valandės pasipalpos. O jų daugumas yra nedarbingi — ligoti, invalidai, seneliai, našlės motinos su daugeliu vaikučių ir pan. Jei būtų kitokie, jie jau seniai būtų išemigravę į tuos kraštus, kur galima gauti darbo ir savo prakaistu duoną bei apšildyti pelyntę. Ir jiems ateityje Velykos. Bet ar jie pamatys "Velykų stalą", ar ateis pas jų vaikučius Velykė, ar atsokuos zuikutis su margučiais? ...

Ne taip seniai praleidome Kalėdas. Mūsų išsivijęs dauguma tada parodė gilią artimo meilės jausmą, parodė nepamiršus savo lietuviškųjų papročių, tačiau galima buvo pastebėti vieną bendrą bruožą — suvaldymą. Būsimieji mūsų vaikai, kurie dar būna rūpinami pasūti ką nors vargantantiems broliams buvo parodyti velokai. Dauguma jų siuntų buvo gauta po švenčių. Tiesa, reikalas nebuvo praėjęs ir po švenčių. Kiekvienas kąsnelis ten visada brangus, tačiau pavėluota šventinė dovana bent dalies savo vertės netenka. Ji neatneša paguodos bei sustiprinimo kaip tik tą dieną, kai užgula didysis sunkumas, pajutimas skriaudoms ir ima kankinti užplūsta atsiminimai.

Savų gausių reikalų trukdomi mūsų žmonės dažnai nesukumba laiku savo gerus norus įvykdyti, nei nepajunta, kaip pasidaro vėlu.

Velykos šiemet išpuola balandžio 5 d. Vadinasi vos 3 savaitės

beliko. Ir jei mes kas dar neatlikome savo pareigos vargantiam broliui pagalbos ranką išteisti, tai laiko labai mažai beturime. Mūsų pačių siuntinys iki Velykų Vokietijoje gyvenančio lietuvių jau nepasieks. Pasiekti begali tik pinigine siunta arba užsakytas Care pakietas. Mat, jie yra ten sandėliuose ir įteikiama betkam, kai tik pranešama, kad yra apmokėta.

Šį kartą ir norėjosi šūktelti: "Nėvėluokim!" Ir pinigėm siuntom yra pats laikas. Kas laiku duoda — dvigubai duoda.

Mūsų centrinis šalpos organas Kanadoje dar tik sukurtas ir nespejo sutvarkyti formalumų bei išgauti lengvatų. Tad šį kartą galime pasinaudoti dar amerikoniškojo BALFO paslaugomis. Per jį galima ir Care paketus pasiųsti, ir per kiekvieną banką stačiai, ir jei tik žinomas yra adresas.

Kam nežinomas BALFO adresas, čia jį dar kartą skelbiame: United Lithuanian Relief Fund of America Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y., USA.

Mūsų tarpe, turbūt, sunku rasti nors vieną, kuris neturėtų treimtyje nei vieno giminių ar pažįstamo, kuris neturėtų nei vieno adreso. Bet nepamirškime, kad ten yra ir tokių, kurie artimų už okeaną neturi. Nepamirškime, kad yra ypatingos paramos reikalingų ligonių sanatorijose, kad yra viena gimnazija ir 14 vargo mokyklų. Ypač šioms mokykloms pasiūta nors maža dovanelė bus stiprus moralinis ryšys su vaikais suaugusių brolių. Tame skurdžiam gyvenime, svertimoje aplinkoje tokia dovanelė neišdildoma primins vaikučiams, kad jie nėra pamiršti, kad jie yra vienos didelės lietuvių šeimos nariai.

Iš viso tos mokyklėlės yra per daug pamirštos, nes jas vos retai kas tepirmina. Jos neturi net vadovėlių, nes tėvai neišgali jų nupirkti. Argi jau nebūtų galima suorganizuoti nors šitokią paramą. Kiek čia yra vad. šeštadienių mokyklų. Argi jos negalėtų pasiimti anųjų vargo mokyklų patronažą? Kiek būtų džiaugsmo ten aniams varge ir šitiems pasidariusiems globėjais. Kiek būtų naudos socialinių jausmų ugdymui, bendruomeninių sąitų gyvenimui ir tautinių jausmų grūdinimui.

ŠAUDO AMERIKIEČIŲ IR BRITŲ LĖKTUVUS

Kad šaltojo karo metu prieinama prie karštų ginklų, ne pirmiena. Bet pereitą savaitę bolševikinio pasaulio arogancijos reiškinys pasireiškė jau per trisrai — buvo nušautas amerikiečių spausminis naikintuvas F-84 ir britų bombonešis Lincoln.

Antradienio rytą patuliuojantis amerikiečių naikintuvas susitiko Vokietijos pusėje, tarp Regensburgo ir Čekoslovakijos sienos, dar rūsios ganybos su Čekoslovakijos ženkla MIG-15 naikintuvu, kuris, netikėtai paleido šūvius ir amerikiečių lėktuvą nušovė. Lakūnas spejo iššokti su parašiotu. Antras kartu skridęs patrulinis amerikiečių lėktuvas, pasuko į krašto gilumą.

Po poros dienų, t.y. ketvirtadienį, britų bombonešis buvo nušautas koridoriuje tarp Hamburgo ir Berlyno. Iš 7 įgulos narių neišliko nei vieno — 5 žuvo ten pat, o du mirė ligoninėje Sovietų zonoje.

Beabejo, kad dėl tokių piratish

kų užpuolimą abi vyriausybės įteikė griežtus protestus. Bet sovietai labai lengvai nuo jų atsikrato. Jie teigia, kad amerikiečių naikintuvas buvęs įskridęs į Čekoslovakijos teritoriją, o britų bombonešis buvęs įskiręs į koridoriaus ribų ir kai buvęs perspėtas, pirmas pradėjęs šaudyti. Dėl to, vietoj teisinės ir rusai ir čekoslovakai dar reiskia protestus dėl teritorijos pažeidimo.

Amerikiečiai jaudinasi, Churchillis tuojau pat užtikrino, kad D. Britanijos vyriausybė "šiam labai rimtam įvykiui skiria didelio dėmesio".

Specialus britų karo aviacijos komunikatas paskelbė, kad Lincoln bombonešis buvęs visiškai neginkluotas, kad maždaug tuo pačiu metu sovietų naikintuvas buvo užpuolęs net tris britų bombonešius. Dėl to britai šią savaitę nuo numatytų orų pratimų virš Vokietijos nesusilaikysią. Jie ap

ginkluoja visus pratimuose dalyvaujancius lėktuvus ir įsaka užkabintiems tuojauš šauti.

Amerikiečiai paskelbė taip pat davę savo lėktuvams įsakymą užkabintiems šauti. Prie protestų prisidėjo Prancūzija, kaip trečioji okupacinė pajėga. Bet kas iš to. Kiek buvo triukšmo, kai 1950 m. balandžio mėn. ties Liepoja buvo nušautas JAV laivyno bombonešis Privateer su 10 vyrų įgula. Atrodė, kad jau karo išvakarės. Bet palengva viskas aprimo ir vėl užsimiršo. Beabejo tas pats bus ir dabar ir gal dar ne vieną kartą, kol kantrybės taurė bus perpildyta.

Kaikas spėlioja, kad tai naujųjų Kremliaus viešpačių noras parodyti pasauliui, kad štai ir mes kieta ranka turime. Gal tai noras atkreipti akis į save ir pradėti kažkokių pasitarimų. Bet kiekvienai atvejui laisvojo pasaulio visuomenėje simpatijų Maskvai nepadidins.

SMARKIAI ATŠYLA

Kai TSRS spauda praėjusią savaitę puošė antraštemis "Otiec, proščai!" (Tėveli, sudie!), grupė lietuvininkų — pabėgėlių Niujorko skambino ir komunistų dienraštį "Laisvė" ir, pasiprasę patį Bimbą, teiravosi ar jis vyksias tėvo laidotuvesna palikimo pasidalinti, tylos Bimbos telefonas ant žemės nukrito. Tiesiai rodė, kad šaltasis karas jau čiaimai šilo. Girtuoklis — maslobornis Gottwaldas pirmasis krito Prahoje "plaučių uždegimu", Maskvoje peršalęs. Bendrai paėmus, tenka sutikti su amerikiečių stebėtojų, jog sovietinė versija "Karalius mirė; tegyvuoja karalius!", buvo pravesta stebėtinai greitai ir sklandžiai. Nors jungos nario veikalo "Communist Ethics".

Jei dėl amerikiečių pasenusio naikintuvo numušimo nebuvo per daug tetrūkšmaujama, ne patys lakūnai "saugumo sumetimais" nieko nekaltėję (tuo metu gen. Vandenberg, karo aviacijos šefas buvo Europoje), tai britų lėktuvų ir lakūnų traktavimą išsiskaidė Europoje didžiausi nusteibimai, nes vos prieš dvi dienas Edenas JT šnekas apie III

Niujorko bendradarbio Almaus

pasaulinį karą paskelbė "nevertomis", o Jos Didenybės Karalienės ambasadorius Sir Alvary Gascoigne tą dieną buvo priimtas Molotovo "in nature of a courtesy call". Ambasadorius NYTimes žiniomis, išreiskė Jos Didenybės Karalienės vyriausybės pakartotina užuojauta dėl premiero Stalino mirties ir jo vyriausybės respektą naujam premieriui Georgi M. ir Mr. Skriabin-Molotovui. Todėl sekandios dienos žinia apie brutą Reuteris-Yugopress iš Belgrado ir telegrafavo, kad pilnoj kautynių aprašoj vengri kariniai daliniai patruliuoja Budapešte, kad "suvaržymai" būvę ivesti Albanijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje, Vengrijoje. Tik IBW iš Berlyno pranešė apie lenkų partizanų pasikėsinimą prieš sovietų karinį traukinį Stalino mirties savaitę. Tyla gaubė paskutinuosius įvykius Pabaltijų, kuriuos aklinai negu patį Maskva yra atitvertos nuo laisvojo pasaulio. Maskva su suvarytomis ir didrusių laisvanoriškoms gajomis apgalvėto maršalą ir generalissimą patrankoms gaudžiant, rinktiniam kariuomenės daliniam paraduojant ir galiausiai visas laidojimo iškilmes užbaigiant komunisto Glinkos triumfaliniu maršu "Tegyvuoja rusų tauta". Malenkov, tūlo nuomone, joks teoretikas, juo labiau idealistas filosofas, bet praktiškas, brutalus ir kietas rusas, miečiau operuojas užkulisius, kurio pagrindinis tikslas "Rusijos Motinėlis didybė", su dar ištikimais kolegoms jautė, jog "staigumo paralyžiū" netruks praėiti ir "dievaizis" Stalino paliktos problemos užguls į visų sunkumu. Dėlto jis jau pirmoj kalboj šaukėsi pasisaugoti rusiškos "netvarkos ir panikos". Per amžius "prie rusiškojo gyvenimo būdo" pripratinta tauta turbūt paklus naujojo "führerio" įsakymams, juo labiau, jei Berijos MGB — MVD sistema ji parems. Bet, sakykim, ims vėlnias ir sugundys Berija garbėtroškos? Arba apeitą Molotova? (Amerikiečių žinių pranešėjai net ir "Rusijos ekspertas" Harrimanas žiauriai maišo tas dvi pavardes). Gį eilinis amerikonas, kuris Stalino Roosevelto inspiruotas pravaradžiauo "Uncle Joe", Malenkovui susirado dar simpatiškesnį "Georgi Porki", savo organe "New York's Daily News" baimindamiesi, jog "Porki" esąs mažiausiai 100 svarų perpenėtas, dėl to ir jo gyvenimas nebūsiąs ilgas. Bet JAV vadovybė padėti vertino rimtai bei supratlyvai. "National Security Council" Vašingtone turėjo ilgiausius posėdžius, nes "sovietai nekeistų savios politikos smaugiančios vakarus, nebent pačios JAV imtųsi iniciatyvos permainingai" — samprotavo "US News — WR Newsgram".

Sitokios, nors dar neaiškios permainingos ženklu buvo Mr. Lodge JT kietesnis atsikirtimas Gromyko, kuris išsiskaidė JT apolodismentus (draudžiamus JT organizacijoj) ir, aišku, privedė prie naujo Sovietų užsikirtimo dėl JT sekretoriaus. Dulles pareiškimas JT spaudai buvo kitas ženklas "Pavasario Karpatuos", kai jis užtikrino, jog Staliniui mirus prasidėjo Eisenhowerio era "one in which the guiding spirit is liberty, not enslavement". Atsilimo — permainingos ženkla neabejotinai buvo ir oro incidentai Vakarų Vokietijoje ir dėl jų sovietams siūsti griežčiausi protestai. Jie skubino ir Vakarų psichologines ofensyvas reikala, kuriuos tyrinėjimo komisija vadovaujama William Jackson (jis atsakė buvusiam LZS sekretoriui už komplimentinį laišką) "turi laiko" net iki birželio pabaigos. NYTimes JT korespondentas Hamilton gal geriausiai išreiškia JAV ir laisvojo pasaulio laidovų nuomonę "iki Malenkovo susitvarkys viduje, būtų patys geriausias laikas pritaikyti išlaisvinimo doktriną ne tik Kinijoje, bet taip pat ir Rytų valstybėse. Bet kadangi JAV "nėra pozicijoj prizaideiti partizanų po grindžiams karinės pagalbos, šis planas turi būti labai atsargiai vykdomas". Egzilus labiausiai ir surūpino tas "atsargiai". Mr. Hamiltonas prisiminė ir problema, kurią jau kuris laikas kėlė JAV svetimomis kalbomis spauda: "Svarbus klausimas yra, koks turėtų būti mūsų nusistatymas ukrainiečių, baltų ir kitų, sovietų periferijos, tautų atžvilgiu. Ar turime jiems prizaideiti nepriklausomybę, kaip kad galvoja Mr. Dulles, ar turime sekti Mr. Kennan ir neišprovokuoti rusų gintis iki paskutinio šovinio paskelbimo Rusijos imperijos suikaldymą". Kaikurie JT nariai, jau baiminęsi dėl JAV atstovo Mr. Lodge JT kietumo ir spėlioje, jog gal Malenkovas nebūsiąs toks piktas, kaip Stalinas, nes sovietų propaganda jau antra savaitė nevertojusi žodžių "anglo-amerikiečių karo kurstytojai" (LZS Centro Valdyboje yra kiles sumanymas visiems JTautų delegatams ir visiems JAV kongreso nariams išsiuntinėti anglų kalboje ištrauką iš tūlo są- (Nukelta į 2 psl.)

MALENKOVO GIESMELĖ TA PATI

Malenkovą ir jo bendradarbius pasaulis sutiko su labai įvairiais spėjiojimais. Tarp kitko buvo skelbiama, kad jis esąs griežtos politikos linijos šalininkas ir net su pačiu Stalinu išsiskyręs, kai parėmęs nusistatymą naujojo kariuomenės štabo viršininko maršalo Sokolovskio, pereito karo didvyrio, sovietų raudonąją armiją atvedusio nuo Gudijos iki Berlyno.

Tačiau visi spėjiojimai tuo tarpu nepasiteisino. Malenkovas apie taiką ir sugyvenimą su kapitalistiniu pasauliu kalbėjo prie Stalino karšto, tą pačią taiką skelbė pereitą sekmadienį Augščiausios Tarybos posėdyje.

Visi smalsiai lauktoje kalboje Malenkovas kalbėjo lygiai taip, kaip būtų kalbėjęs ir kaip kalbėdavo Stalinas, net dar taikiau. Jis net neužsiminė nei "karo kurstytojų", nei nieko nekal-

tino dėl dabartinės įtemptos padėties, jos net neaptarė, tik užtikrino, kad jo nuomone visus nesutarimus esą galima išspręsti taikomis derybomis. Nuo Stalino jis išsiskyrė tik tuo, kad, vietoj minėjęs kapitalistines valstybes, stačiai kalbėjo apie JAV.

Kaip įprastą, A. T. deputatai ilgai plojo, o vakarų žurnalistai ir diplomatai ėmėsi entuziastingų komentarų. Tik kažin ar ne per ankstyvas džiaugsmas? Ir Stalinas visada kalbėjo apie taikumą ir gerus norus, o praktiškoji politika visada labai skyrėsi. Kad Malenkovas išeis su kariniais šūkiiais, juk negalima buvo nei laukti, ypač, kai dar yra ženklių, kad jo paties padėtis dar nėra visai tikra, kai dar visur slankioja tebegarbinamas Stalino šešėlis.

Pabėgė 3 čekoslovakų lakūnai
Pereitą penktadienį britų naujojamam aerodrome prie Vienos nusileido mokomasis Čekoslovakijos lėktuvas, iš kurio išlipę leitenantas irdu puskarininkai parėmė politinių pabėgėlių teisių. Jie pakilo iš aerodromo netoli Bratislavos ir nukridė 115 mylių per Austrijos rusų zoną, nusi-leido britų aerodrome, kuris tėra už 5 mylių nuo rusų spausminių naikintuvų bazės Wiener Neustadt. Jie ta pabėgimą buvę senai suplanavę ir tik laukę progos, o pabėgė dėl to, kad gyvenimas pasidaręs nebepakenčiamas.

Britai kovoją dėl Irano naftos
Vienas nedidelis italų tanklavis 5000 tonų Irano naftos atvežė į Veneciją. Anglo-Iranian Oil Co. Italijos teisme iškėlė bylą ir reikalavo, kad neteisėto savininko parduota nafta būtų sulaukita. Tačiau Venecijos teismas padarė priešingą sprendimą. Britai yra pasiryžę bylą perkelti į augštesnį teismą Romoje, o tuo tarpu tas pats laivas Miriella ir kitas didesnis tanklavis Alba nuplaukė į Iraną pasikrauti naujo naftos krovinio.

Nauji kariniai įrenginiai Vokietijoje
Prancūzų okupacinė valdžia paskelbė, kad Rhein-Pfalz sekvstruota 4,500 hektarų miško bei pievų, kur bus įrengtas amerikiečių šarvuojusių apmokymo centras. Tarp kitko ten bus pastatyti dideli sandėliai ir karavinės. Be to, dar sekvstruota 300 ha 8 aerodromų statybai.

Ir Čekoslovakija be "viešpaties"

Čekoslovakijos valstybės prezidento pareigas ėjęs Klement Gottwald staiga mirė pereitą šeštadienį. Sakoma, kad jis nušalėdys per Stalino laidotuves Maskvoje, gavęs plaučių uždegimą ir nuo to mirė.

Apie Gottwaldą jau seniai pasigirdavo spėjimų, kad jis nesąs visai ištikimas Maskvai, kad net galis pasidaryti antruoju Tito, dėl to tai dabar laikas spėjai, kad jam "persisaldyti" ar tik nebus pagelbėję naujieji Maskvos valdovai. Nors Gottwaldas Maskvos įsakymu jau yra pravedęs net kelis valymus, tačiau jaučia-

ma, kad dabar dar bus naujų valymų ir kas bus paskirtas į Gottwaldą vietą sunku pasakyti. Praha čia, žinoma, nieko nereikš. Ką paskirs Maskva, tas ir bus.

Iš šiuo metu Čekoslovakijoje prasikiusių asmenų daugiausia šansų Gottwaldą įpėdiniu pasidaryti turėtų min. pirmininkas Zapoteky, gal vicepirmininkas Zdenek Nejedly, saugumo min. Karol Bacelek arba Gottwaldas žentas Cepika, karo ministras.

Spėjama, kad prieš paskyrimą dar gali būti valymų arba jų reikia laukti tuoj po to, kai bus paskirtas Gottwaldą įpėdinis.

Savaitės įvykiai

Maskvos įvykiai praeitą savaitę tebebuvo pasaulio dėmesio centre. O iš ten stambesnių naujovių vis nesigirdi. Kremliaus valdovai prisiminė, kad pasiskirstytas vietas po Stalino mirties reikia duoti "patvirtinti". Reikėjo taip pat gauti kam kalbėti apie naujųjų asmenų politikos liniją. Taip pereitą šeštadienį buvo suaukta Augščiausioji Taryba — abiejų rūmai, — kuri, žinoma, patvirtino jau padarytus pasiskirstymus vietų bei vyriausybės organų pakeitimų ir išklaušė naujųjų viešpačių kalbas — pirmiausia Malenkovo ir Berijos. Kas bus pateikta A. Tarybai daugiau "patvirtinti" ir kaip ilgai jos posėdžiai truks, šiuo metu dar nepaskelbta.

Jugoslavijos diktatorius Tito, atlydėtas britų karo laivų naikintojų nuo pat Maltos, karališkai sutiktas Londone. Jį pasitiko sekmadienį net pats Churchillis su Edenu ir karalienę atstovavęs Edinburgo princas Pilypas. Antardienį jis pietaus pas karalienę. Tito išbu Londone iki šeštadienio. Tuo metu, žinoma, bus pasitarimų. Sakoma, kad būsias apsvartytas Triesto klausimas. Britams labai patinka, kai skelbiama, kad Tito žinąs kokią pslaptį, kaip atitraukti nuo Maskvos Kinijos diktatorių Mao. Jiems norisi surasti daugiau argumentų prieš JAV užsiimojimą priversti ir juos nutraukti biznį su kom. Kinija. Gal būtų, bus apsvartyti ir Jugoslavijos santykiai su Graikija bei Turkija.

Britų izdo kancleris Butler po pasikalbėjimų Vašingtone atvyko į Otavą. Sakoma, kad jo tikslas painformuoti apie naujuosius britų ūkinis planus ir apie pasitarimus tuo reikalu Vašingtone. Beabejo jo visų pasikalbėjimų motto bus: daugiau pirktie mūsų prekių, duokite mums daugiau dolerių. Apie tai jis ir kalbėjo sekmadienį per radiją. Su vyriausybe jis, turbūt, tarsis apie anksčiau spaudoje minėtą Britų planą "aktyviau prisidėti prie Kanados ūkinio išsivystymo", t.y. perkelti čia daugiau kapitalų ir gal gauti daugiau žaliavų savajai pramonei, kai daug tų žaliavų kituose kontinentuose jau prarasta arba atsėdūrė dideliu pavojuje. Apie tai, žinoma, gal ir nebus paskelbta nieko.

Dėl pasitarimų Vašingtone Butler pareiškė, kad ten buvę sutarta didelių dalykų, bet, kol planas planas būsias įvykdytas, reikėsia daug laiko.

JT gen. sekretoriaus, Tr. Lie įpėdinis klausimas įkilpo. Jį turi rekomenduoti Saugumo Taryba. Buvo pasiūlyti trys kandidatai. JAV pasiūlytas Filipinų ambasadorius JAV gen. C. P. Romulo tegavo 5 balsus už, 2

Estų egzilinė vyriausybė Toronte

Pabaltiečių informacijos mēkad kovo 3 d. Augustdorfe prie Detmoldo speciali konferencija Detmoldo speciali konferencija išrinko Estijos prezidentą, o tas paskyręs ministrų pirmininką.

Estijos konstitucija ypatingos valstybės padėties atvejy numato specialų komitetą valstybės prezidentui išrinkti. Į tokį komitetą įeina abiejų parlamento rūmų pirmininkai, kariuomenės vadas, augščiausio teismo pirmininkas ir ministris pirmininkas. Iš tų 5 asmenų parlamento pirmųjų rūmų pirmininkas O. Pukk mirė tremtyje. Nėra ir jo pavaduotojo. Kiti 4 yra laisvajam pasauly: antrųjų parlamento rūmų pirmininko pavaduotojas Maurer Stockholm, kariuomenės vado pavad. gen. Soolla Trieste, augst. teismo pirm. pa-

vad. Gruntal Stockholme ir paskutinis premjeras Holberg Toronte.

Suvažiavę į konferenciją Augustdorftan, kur yra Estų centrinis komitetas tremtyje, visi tie 4 asmenys kovo 1-3 d., Holberg rūpesčių suaukkti, valstybės prezidentu širinko Maurer, kuris vyriausybės galva paskyrė Holbergą. Atseit, vyriausybė turėtų būti sudaryta Toronte.

Tuo tarpu yra aiškinamasi su pasiskelbusia vyriausybe Oslo Stockholme. Berods, norima kairiuosios jos narius įtraukti į naująją.

Maurer yra gimęs 1888 m. Taline, advokatas, nepriklausąs jokiai partijai. Holberg buvo vokiečių okupacijos metu prof. Uluots vadovybėje sudarytos vyriausybės narys.

— Londonas. — Savo galutiną išvadą dėl vengrų siūlymo E. Sandbergą iškeisti į komunistų Lee Meng D. Britanijos vyriausybė žada paskelbti šią savaitę.

— Kopenhaga. — Pabėgęs su MIG-15 lėktuvu lenkų lakūnas Jarewskis pareiškė, kad jis pabėgęs savo iniciatyva, bet ne paveiktas amerikiečių agentų, kaip buvo paksleisti gandai. Danai paskelbė lėktuvą grąžina.

— Budapeštas. — Vengrijos valdovas Rakosi, apie kurį vengrų radijų visą savaitę tylin, buvo pasklaidė kalbų, kad jis esąs sulaukytas Maskvoj, grįžo namo.

— Tapeh. — Iš Formozos pranešama, kad Kinijos diktatorius Mao dar šį mėn. atvyks į Mas-

kvą. Premjeras Čou iki šiol dar atrodo, nėra grįžęs į Peipingą.

— Genova. — Egipto ekskaraliaus Faruko žmona išvyksta į Egiptą užvesti skrybų bylą. Šūnus, dabartinis nominalinis karalius lieka pas tėvą. Ekskaralienė Nariman jau atvyko į Genovą kartu su savo motina, kuri buvo atvykus į Romą prieš 10 d. Ekskaralienė neigia, kad skritis prikabinusi motina ar Egipto valdžia, kaip buvo skelbiama.

— Otava. — Parlamento Velykų atostogos numatomos labai trumpos, kad galima būtų kuo anksčiau baigti sesiją. Norima, kad atostovoms dar būtų laiko nuvykti į karūnacijos iškilmes. Dėl to sesija bus baigta balandžio gale ar gegužės pradžioje.

Norin KE 5042

Kanados valstybės santvarka

Dipl. teis. J. P. paskaita, skaityta Liet. Teis. Toronto skyriaus pobūvyje

Karūna

Kanadoje, kaip ir Anglijoje, parlamento sąvoka apima tris institucijas: karūną, kurią Kanadoje atstovauja gener-gubernatoriaus, senatą ir žem. rūmus. Teorėtiškai imant šios trys institucijos sudaro parlamentą, kadangi visų šių trijų institucijų reikalingas sutikimas, kad įstatymo projektas būtų patvirtintas. Kasdieninė kalboje pažymima, kad rūmai, kadangi iš visų trijų institucijų, rūmai, yra galingiausias ir sprendžiamas veiksmas.

Pagal B.N.A. aktą karūna arba jos atstovas general-gubernatorius turi labai didelę valdžią: jis skiria ir atidaro parlamentą, gali jį paleisti prieš pasibaigiant jo kadencijai, skiria senatorius, tvirtina arba gali vetuoti rūmų priimtus įstatymus, skiria ministrų pirmininką, skaito sosto kalbą, kurioje nurodoma vyriausybės politika ir turi finansinių įstatymų iniciatyvos teisę. Ir jeigu mes stebėsime, kaip iškilmingai general-gubernatorius atvyksta atidaryti parlamentą, fanfaroms skambant ir garbės sargybos atiduodant jam karališką pagarbą, kaip jis įžengia į senatą rūmus ir atsisėdęs sosto, įsako pakviesti į senatą ž. rūmų atstovus, kurie, paklausę jo pakvietimo, vedami ministro pirmininko bei opozicijos vado, sugužia į senatą ir stovėdami išklauso general-gubernatoriaus sosto kalbą, kurioje išdėstoma vyriausybės programa, o taip pat, kaip ž. rūmų speakeris — pirmininkas prašo general-gubernatorių užtikrinti ž. rūmų nariams kalbos laisvę, ir kaip general-gubernatoriaus teikiama maloningai tą kalbos laisvę užtikrinti, — tai susidaro įspūdis, kad general-gubernatorius yra labai galingas ir daug valdžios turįs asmuo. Bet visa tai yra tik liekana iš senų laikų, tik iškilmingas fasadas, kuris gali apgauti neinformuotą stebėtoją. Gi faktiniai šandien general-gubernatoriaus, vykdydamas augščiau minėtas valdžios funkcijas, neturi pasirinkimo bei sprendimo galios. Sosto kalba, kurioje išdėstoma vyriausybės programa, yra parašyta ministro pirmininko, ir general-gubernatorius turi tą kalbą perskaityti, nors jis ir nesutikėtų nei su vienu žodžiu. Tik Kanados vyriausybės patariamasis, — jis to patarimo visuomet klausia, — jis gali paleisti parlamentą bei skirti naujus rinkimus, o taip pat tik šiuo būdu jis gali skirti senatorius. Finansinių įstatymų iniciatyvos teisę papročio keliu perėjo į ministerių kabineto rankas, tačiau finansų ministras, prieš pasiūlydamas tokio įstatymo projektą rūmams, įžangoj iškilmingai pažymi, kad jis yra gautas iš Jo Ekselencijos General-Gubernatoriaus, nors pastarasis nieko bendro neturėjo su įstatymo projekto paruošimu. Kaip minėta, karūna turi teisę vetuoti rūmų priimtus įstatymus, tačiau pasakutini kartą karūna ta teisę pasinaudojo tik 1873 m. Ir jeigu šandien karūna pasinaudotų ta teise, tai tas būtų laikoma nekonstituciniu aktu, kadangi paprotis panaikino karūnos veto teisę. Dabar tiesiog nedaleidžiama, kad general-gubernatorius atsisakytų savo parašu patvirtinti rūmų priimtą įstatymą. Minėjome, kad general-gubernatorius skiria ministrų pirmininką, tačiau pagal nusistovėjusį konstitucinį paprotį, jis turi skirti ministrų pirmininku tos partijos vadą, kurio partija turi daugumą ž. rūmuose. Jis čia turi ir ribotą pasirinkimo laisvę tuo atveju, kai nei viena partija neturi daugumos ž. rūmuose.

Taigi matome, kad general-gubernatoriaus valdžia yra labai ir labai ribota. Jis yra gubernatorius arba valdytojas, kuris nevaldo. Jį skiria karūna pagal Kanados vyriausybės patarimą, — o karūna to patarimo visuomet klausia, — penkeriems metams. Jam staiga mirus arba dėl kitų priežasčių negalint eiti savo pareigų, jį pavaduoja Kanados augščiausiojo teismo pirmininkas, iki bus paskirtas naujas.

(Tęsinys iš praeito nr.)

Senatas

Dar yra kita institucija, kuri palengva nustoja tų teisių, kurias jai garantavo BNA aktas — tai senatas. Senatoriai skiriami general-gubernatoriaus aktu pagal ministro pirmininko pristatymą visam jų amžiui. Senatas susideda iš 101 nario.

Pagal BNA aktą federalinė vyriausybė, t. y. ministrų kabinetas, nėra atsakingas prieš senatą; tačiau senatas turi teisę vetuoti ž. rūmų priimtus įstatymus. Ir jeigu turėsime galvoje, kad praktiškai imant senatorius skiria ministrų pirmininkas, o jis visuomet ir vakuojančias senatorių vietas skiria savo partijos žmonės, tai po ilgesnio vienos partijos valdymo laikotarpio, senatas būna pripildytas tos partijos šalininkų ir kai kita partija ateina į valdžią, randa labai ne draugišką senatą, kuris gali užblokuoti kelių naujų įstatymų pravedimui, nes, kaip minėta, ž. rūmų priimti įstatymai turi gauti senato pritarimą. Skaitoma, kad senato kompetencija ir konstrukcija yra 19 š. liekana, kai demokratijos sąvoka buvo žymiai siauresnė. Tai yra labiausiai nepavykusi Kanados konstitucinės sistemos institucija. Senatoriai tai patys gerai supranta, todėl jie labai atsargiai arba visai nesinaudoja savo veto teise, nes jie žino, kad senatas yra nepopuliarus ir kad savo netaktiškais žygiais gali išaukti visuomenę į nepasitenkinimą bei reikalavimą senatą reformuoti, ir, savaime suprantama, jie nenori dėti savo kad ir labai neįžymios politinės karjeros sąvaidžias. Todėl senatas kartais tik pristabdo naujo įstatymo įvedimą, kad ž. rūmai bei visuomenė per spaudą turėtų progos dar kartą apvarstyti naujo įstatymo reikalingumą, bet nebando uždėti galutinio veto.

Jeigu Kanados spauda daug rašo apie ž. rūmų debatus, tai ji beveik nieko neraso apie debatus senate.

Čia mes matome procesą, kaip rašyti konstituciniai nuostatai užleidžia vietą nerasytiems nuostatom, kuriuos išsiskiria gyvenimams.

Žemieji Rūmai

Jeigu karūnos ir senato valdžios galios nyksta arba visai išnyksta, tai ž. rūmų galia didėja, ir šandien ž. rūmai yra galingiausias organas Kanados konstitucinėje sistemoje.

Ž. rūmai renkami visuotiniu, tiesioginiu ir slaptu balsavimu penkeriems metams. Rinkimų reikalams Kanada padalinta į rinkimų apygardas arba konstituantas. Kiekviena konstituantas renka po vieną atstovą ž. rūmams. Dabar Kanadoje yra 262 konstituantas, kurios išrenka ž. rūmus 262 atstovus. Konstituantų skaičius ir ribos yra nepastovios: pakeitimai daromi tam tikrais periodais dėl gyventojų judėjimo.

Kanadoje vartojama ne proporcinė, bet mažiorinė arba daugumos rinkimų sistema, t. y. tas kandidatas, kuris konstituantų gauna daugiausia balsų, skaitomas išrinktu ž. rūmų, jei neišrinktu kandidatų gauti balsai prapuola jų partijoms. Konstituantas turi vienodą gyventojų skaičių: paprastai miestų konstituantas turi daugiau balsuotojų, nei žemės ūkio rajonai. Pvz. per 1949 m. rinkimus Timmins, Ont., konstituantų rinkimus laimėjęs kandidatas gavo 7949 balsus, gi Eglinton, Toronto, konstituantų pralaimėjęs kandidatas gavo 16.426 balsus. Dėl to dažnai susidaro padėtis, kai vienos partijos gautų balsų visame krašte procentas neatitinka jos prastų ž. rūmų atstovų procentui. Pvz., per paskutiniuosius rinkimus už liberalus balsavo 49,96% balsuotojų, gi atstovų ž. rūmuose jie gavo 73%; už konservatorius balsavo 29,7%, gi atstovų ž. rūmuose jie gavo 15%. Dėl šios rinkimų sistemos daugiausia nukentima mažesnės politinės partijos, kadangi jos atstovaujamos rūmuose neproporcingai surinktų balsų skaičių. Dėl to mažesnės partijos reikalauja rinkimų sistemos reformos, tačiau didelės partijos, kaip liberalai bei konservatoriai, yra patenkintos esama sistema, kadangi ji pakaitomis jas įgalina laimėti vienos partijos daugumą ir tuo būdu duoti kraštui tvirtą pastovią bei nekoalicinę vyriausybę.

Rinkimų teisę turi kiekvienas

britų pavaldinys (British subject), išgyvenęs Kanadoje ne mažiau 12 mėnesių ir sulaukęs 21 metų amžiaus. Neturi balsavimo teisės: rinkimų pareigūnai, teisėjai, kriminaliniai kaliniai bei protiniai nesveiki, duchaborai (kadangi jie dėl savo religijos atsisako tarnauti kariuomenėje), eskimai, japonai, kurie gyvena Britų Kolumbijoj ir netarnavo kariuomenėje per II pasaulinį karą ir kt. Būti renkamu turi teisę kiekvienas britų pavaldinys, 21 m. amžiaus, kad ir neišgyvenęs Kanadoje 12 mėnesių. Kandidatą gali išstatyti 10 piliečių, turinčių balsavimo teisę. Kandidatas turi įmokėti valstybės išdan 200 dolerių depozitą. Laimėjęs rinkimus kandidatas gauna savo depozitą atgal, o taip pat gauna savo depozitą ir tie pralaimėję kandidatai, kurie gavo ne mažiau kaip pusę to balsų skaičiaus, kurį gavo laimėjęs kandidatas. Tuo būdu norima apsaugoti nuo nerimtų kandidatų išstatymo. Kiekvienas kandidatas savo rinkimų kampanijoje gali išleisti ne daugiau, kaip \$1000. Kitos rinkimų kampanijos išlaidos turi būti daromos per jo — kandidato rinkimų kampanijos agentą. Agentas išlaidos yra neribotos, tačiau visai tuo jo rinkimų privalo įsieti konstituantų pakelbti, kiek rinkimų kampanijai gauta pinigų ir kiek išleista. Kartais tos sumos būna didelės, nes kairiosios stambios imonės dovanoja didelės pinigų sumas tam tikro kandidato rinkimų kampanijai, žinoma, tikėdamas tam tikrų patarnavimų iš išrinkto kandidato. Buvo ir yra projektų panaikinti kapitalo įtaką

rinkimų propagandoje ir tuo duoti visiems kandidatams lygesnes propagandos galimybes. Pirmasis naujai išrinktų rūmų uždavinys yra išrinkti pirminką arba, kaip jie vadinami, speakerį. Kandidatą į speakerio vietą pasiūlo ministras pirmininkas, ir pasiūlytas kandidatas — visuomet praeina — taigi speakeris yra faktinai vyriausybės nominacija.

Rūmų posėdžiai pradedami malda, kurią skaito speakeris, ir tik po to einama prie darbų tvarkos.

Įstatymų projektai priimami trimis skaitymais; smulkūs bei išsamūs debatai vyksta komisijose, kurių yra apie 10 ir kuriose, žinoma, daugumą turi valdančioji partija. Rūmų darbų tvarką bei iš dalies procedūrą nustato ministras pirmininkas arba jo tam reikalui paskirtas taip vadinamas Leader of the House, prieš tai atsklausus opozicijos nuomonės, bet nebūtinai su ja skaitantis.

Kiekvienas parlamento narys debatuose naudojasi kalbos laisve: jis negali būti patrauktas teismu už savo pasakytą kalbą; tačiau jis turi pasiduoti rūmų etiketo taisyklėms, už kurių nesilaikymą jis gali būti įspėtas, suspenduotas ar net pašalintas iš parlamento. Taip pvz., yra klausimų, kurių jis negali klausyti ir yra dalykų, kurių jis negali sakyti: jis negali sakyti, kad kitas parlamento narys meluoja, kad yra neatviras, kad yra vergiškas vyriausybės sekėjas, kad nevertas parlamento nario vardo ir tt. Ir tt. Tiek daug yra dalykų, kurių jis negali sakyti apie kitą narį, kad pvz., vienas senatorius, kuris išsėdėjo senatę 23 m., nei sykį nedalyvavo aktyviai debatuose, bijodamas prasižengti augščiau minėtoms etiketo taisyklėms.

PAKELIUI I DULKES

Didžiausias kraugerys užmerkė akis

Visas pasaulis buvo sukrėstas netikėto Stalino mirties — ne todėl, kad jį būtų labai gerbęs ir mylėjęs: kruvinio diktatoriaus juk niekas nemylė, išskyrus tuos, kuriems atitekdavo vienas kitas kaulas nuo jo puotos stalo. Sukrėtimo priežastis yra kita. Niekas nesitikėjo taip greitai jo galio. Pagal diplomatinį etiketą iš viso pasaulio kampu Sovietų Sąjungos vyriausybės pasiūstos užuojautos telegramos daugiausia pasižymi šaltu, oficialiu tonu. Užuojautoje sunku surasti užuojautą. Tokia jau yra žiaurių diktatorių dalia. Pernai, gruodžio mėn., Toronte buvo pakarti Susan ir Jackson už tai, kad jie, pasikarsčiavę, nušovė vieną sekli, nors Jackson teisme įrodė, kad jis ne vieno šūvio nebuvo šovęs. Pagal laisvojo pasaulio įstatymus mirties bausmė užsitraukti užtenka vienui vienos žmogžudystės. Su Stalino vardu yra sujungta milijonų niekuo nenusikaltusių žmonių mirtis. Taigi, jam vieno pakorimo būtų neužtekę. Sunku šandien būtų pasakyti, kuri vieta didžiųjų pasaulio kraugerių tarpe turėtų būti skirta Stalinui. Prieš jo žiaurumų nublanksta ir Neronas ir garsusis Cingischanas. Hitleris su savo krematoriumais tėra tik paprastas neįžymus fabrikantėlis prieš Stalino genocidinę mašiną.

Dulkė esi ir i dulkę pavirsi...

Komunistinė propaganda imperialistinį diktatorių Staliną beviltiškai mėgino pastatyti į Dievo vietą. Miestai, gatvės, fabrikai buvo krikštijami jo vardu, vaikai už visas gautasias gėrybes — verčiami dėkoti Stalinui. Šimtai tūkstančių prievartinių suveikimo telegramų suplaukdavo į Kremlį. Iš žmogaus niekada dievybės nepadarysi, nes žmogui trūksta pacio elementariausio dieviško esybės elemento — amžinumo. Dulkė esi ir i dulkę pavirsi... Ir Stalinas, nepaisant jo nežemiškos didybės propagandos, savo dienas užbaigė.

Sekant gydytojų oficialaus komunikato, krito dėmesin vienas dalykas: kraujui nuleisti buvo pafaudotos dėlės. Tas dėlės reikėjo užkonservuoti ir padėti i muziejų, nes jos buvo pirmieji gyvi sutvėrimai, kurie paragavo Stalino kraujo, kai tuo tarpu jis pats visą savo viešpatavimo laiką tarpai maudėsi kitų kraujuje. Naujieji jo įpėdiniai, be abejo, norėdami išlaikyti diktatoriaus kultą, kvapnėmis mostais išteptus kruviniausio diktatoriaus palaikus perkels i puošnų mauzoliejų, tuo atlikdami jam gal patį blogiausį patarnavimą, nes tikriausiai ateis diena, kada Rusijos tautos ir pavergtieji kraštai kelsis išsilaisvinimo šventei ir vargu ar išliks ir pats mauzoliejus...

Atleisk jiems, Viešpatie, nes jie nežino, ką daro...

Kristaus mokslas mums įsako atleisti savo kaltininkams visas jų kaltes. Žinant mūsų tautos gerasirdiškumą, šandien vis dėlto sunku tikėtis, kad mes galėtumėm užmiršti kruvinuosius Stalino darbelius. Lietuvių istorijos puslapiuose turėjome Muravjovą, pakrikštytą koriko vardu. Kokį epitetą istorija pri-

GEORGIJ MAKSIMILIANOVIČ MALENKOV

lenkovu niekad nėra kalbėjėsis. Jis niekur ir su niekuo i jokias kalbas nesileidžia. Niekad jis nėra buvęs kiek toliau užsieny, išskyrus vieną vizitą i raudonąją Varsuvą.

Stalinas, ypač tais "auksiniais" Rytų-Vakarų bendradarbiavimo laikais, kada karštasis karas buvo pasibaigęs, o šaltasis dar neprasidėjęs, mėgdavo retkarčiais priimti Vakarų diplomatus Kremliuje ir juos pavaišinti rusiška "vodka". Tada, žinoma, tekdavo vakarietiškam kartu sėdėti už vieną stalą ir su draugu Malenkovu. Tačiau ir tuomet Malenkovas nė kiek nersirūpino bent su vienu iš pasikalbėti. Jam svečiai nė į galvą...

Priėmimų metu Malenkovas visuomet intymiausiai kalbėdavėsis su žibantiu "pensne" akiu dešiniu slaptosios sovietų policijos vyriausiu "bosu" Lavrentijum Berija.

Malenkovas daug negeria, bet valgas su didžiausiu apetitu, nesivaržydamas jokio etiketo taisyklių. Jis nuolat rūko geriausios rūšies sovietiškas cigaretes, mėgsta šviežią orą, išvažuoja sargu lydimas pamedžioti ančių ir pan. Maskvos priemiesty turi komfortiškai įrengtą vilą, važinėja neperšaujamų sienų automobiliu ir nesivaržo kitų malonumų.

Kaip žinome, Sovietų vyko ir tebevyksta "kova už būvį". Stipresnieji nugalė ir palaidojo silpniausius. 1946 m. svarbiausiojo Kremliaus oratoriumo buvo Ždanovas, 1947-48 m. — Molotovas, o 32-jų metų bolševikinės revoliucijos sukakties proga jau kalbėjo Malenkovas, pažadėdamas, jeigu kiltų karas, kapitalistus sumalti i dulkes. Malenkovas kalba retai, bet jo kalbos esti labai ilgos, dramatiškos. Jis iškalba net 4-5 valandas. Vienoje iš savo kalbų jis šitaip išdėstė karų "naudą" Rusijai: esą I pasaulinio karas pagimdė Rusijos revoliuciją, II — leido Sovietams kontroliuoti centrinę ir pietų-rytų Europą, gi III karas — nieko blogesnio Rusijai neduotų, tik išskatų kapą pasauliniam kapitalizmui. Tai Malenkovo tezės...

Pranys Alėnas.

Komunistų dvideidiškumas

Kanados lietuviškos kilmės komunistai savo savaitraštyje "Liaudies Balsas" aiškina, kad Kanadai grėsia pavojus ne iš Sovietų Sąjungos, bet iš JAV. Tikrai, jie nebūtų komunistai, jei taip akliškai nemelotu. Tos dvi valstybės senai šalia viena kitos gyvena ir viena kitos neužgrobia. Kas kita su komunistine sovietų valstybe. Jos amžius vos 35m., bet ji jau spėjo užgrobti ir pavergti kelias desimtis tautų ir valstybių.

Komunistai, Kremliaus pareidymu, savo veido išraišką keičia pagal reikala: kartais jie, neva, gina darbininkų reikalus, o kai reikia, daro, priešingai — gina kapitalistų reikalus. Ir dabar jie gina Kanados kapitalistus nuo JAV-bių kapitalų. Darbininkams kapitalistų reikalai nesvarbu. Jiems svarbu, kad kapitalų pagalba statomi fabrikai, atidaromos naujos kasyklos ar kitos darbovietės. Bus darbu, kiekvienas darbininkas lengviau galės susirasti darbą, galės daugiau uždirbti ir geriau gyventi. Bet komunistams darbininkų gerovė nepatinka. Jiems patinka, kai nėra darbų, kai darbininkai skursta. Nedarbo, depresijos laikas — komunistų žvejybos laikas. Praeitį parodė, kad praeitais depresijos laikotarpiais, Kanados

lietuviškos kilmės komunistai prigaudė Stalinui nemažai žuvų — nusupratusių tautiečių. Dabar dalis pagautųjų susiprato ir išsiko iš to komunistinio tinklo. Bet dar yra dalis su apsvaigusiomis galvomis, kurie dar ir šandieną neatsigauna.

Komunistiškas dvideidiškumas daugumai darbininkų atidare akis. Kai darbininkai teiraujasi apie naują darbovietę atsiradimą, apie naujas galimybes uždirbti, komunistai išsina prieš naujų imonių kūrimą, prieš darbininkų interesus. Suprantama, komunistams nerūpi darbininkų reikalai, bet svarbu vykdyti Maskvos planą — nuteikti kanadiečius prieš JAV.

Juk tik JAV kapitalais i Europą pajėgia atstatyti kare sugriautus savo fabrikus ir duoti darbininkams uždarbį — geresnį pragyvenimą. Vakarų pasaulis padarė didelę klaidą — per daug nusilenkė komunistams, nežinodamas, kad su velniu negalima eiti oboliuolanti.

Reikia manyti, kad ši klaida greitai bus atitaisyta. Tada ir Kanados lietuviškos kilmės komunistams nebebus sąlygų kraipyti savo nenuoširdų veidą tai i darbininkus, tai i kapitalistus.

J. Vildūnas.

Egzilinė Estų vyriausybė

Amerikiečių leidžiamas vokiečių kalba "Die Neue Zeitung" Nr. 44, 1953 m. vasario 21-22 d., išsidėjo plačią apžvalgą, pavažduojančią Rytų Europos emigrantų veiklą savo pavergtosios tėvynės laisvinti.

Dėl naujai sudarytos estų egzil. vyriausybės dienraštis pastebi, kad estų ministerių kabinetas yra sudarytas iš 5 ministrų. Ją remia 4 koaliciją sudariusios partijos, bet i vyriausybę neįeina nė vienas iš dešiniųjų ir konservatorių partijų atstovų. Egzil. vyriausybę sudarė dr. Rei, paskutinis Estijos atstovas Maskvoje ir buv. Estijos užs. reik. ministras, kaip seniausias paskutinis laisvosios Estijos prieš Sovietų invaziją vyriausybės narys ir drauge estų Tautinės Tarybos pirmininkas. Šioji Taryba buvo sudaryta 1947 m. Stockholmės susitarus visai eilei partijų, tarp kurių stipriausieji pasirodė liberalų ir konservatorių sąjūdžiai. Toliau dienraštis pažymi, kad minimosios Tarybos organai, būtent — prezidentas, vykdomoji taryba ir plenumas, skėmingai nuo 1947 m. veda ko-

va dėl savo krašto išsilaisvinimo ir yra pasiekę visą eilę politinių laimėjimų. Estų Tautinė Taryba amerikiečių ir britų pripažįstama kaip teisėtą estų nepriklausomybės atstovybę. Vašingtone ir Londone veikia oficialūs estų diplomatai, o Kanadoje ir prie Vakarų Vokietijos federalinės vyriausybės taip pat numatomi akredituoti estų diplomatiniai atstovai. ELTA.

Marksizmas Meksikoje

Meksikos švietimo ministeris su savo padėjėju krašto mokykloms šiemet patvirtino visą eilę marksistinių veiklų.

Kadangi tuose veikaluose puolama Katalikų Bažnyčia ir išviso religija, tai protesto balsą pakėlė pirmuciausia katalikai. Padėti pagrįžtino dar pašalinimas iš San Nicolas de Hidalgo universiteto 19 studentų katalikų, kurie protestavo prieš komunistinių knygų įvedimą i mokyklas.

Jau galima pirkti

- * SPALVOTŲ
- * LIETUVIŠKŲ
- * VELYKINIŲ
- * ATVIRUKŲ
- * KAINA 10 centų
- * su voku

Spaudos Bendrovė "Žiburiai"
941 Dundas St. West
Toronto, Ont.
Canada

Kai trys "nuoširdūs draugai" susitaria dideliui darbiui

Davergtoji Tėvyne

Veda ALMUS

* Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto dėstytojas profesorius ir studentų susirinkimas, skirtas įsiminti lietuvių rašytojo Jono Biliūno mirties 45 metinimą. Susirinkimui atidavė Pedagoginio instituto lietuvių literatūros katedros vedėjas docentas Z. Slavūnas. Po to pranešimą padarė apie rašytojo gyvenimą ir kūrybą Vilniaus valstybinio universiteto lietuvių literatūros katedros vedėjas dr. Lukšienė. Ji "papasakojo apie Biliūno kūrinis, kuriuose atsiskleidžia kapitalizmo piktošaldys, demokracijos jėga, smulkiai humanizmo jo kūryba". Vakare koncerte dalyvavo apie 400 žmonių — blogo su rašytojais LTSR, jei reikia Biliūnų iš kopų kelti.

* Susirūpinimo komunistų partijos gyvulių ir Kovosko rajone. Girdi, komunistai priimami žmonės į preices kaip reikiant neįsitraukę. Buvo priimtas toks Bogodūnas, o paskiau paskiebtas, jog jis žemės ūkio nuostaty nesilaikęs, darbe būtu ir nėra vertas būti partijos nariu. Priimtųjų partiją Rancev ir Pintelis buvo pašalinę, nes nepasiekė nei partinių dokumentų, kaip atsitiktiniai ir neverti pasitikėjimo žmonės. Būta ir taip, kad partijai prilydavo eiliniai svetimai žmonės, hiterininkų pakalikai. Kiti priimti partijai, kaip Meldžius ir Benelis, buvo pašalinę vien todėl, kad partinė organizacija su jais nedirbo, ir jie pateko į svetimų demoralizaciją žmonių įtaką.

* Ir šiais metais lietuviai ūkininkai savotavo sovietų pastangas pakelti pavergtos tautos ūkį. Ir šiemet jie neįsitraukė į komunistų raginimus valstybei paruošti kuo geriausius tvirtus. Štai "Aušros" kolūkis Rokškio rajone, suvaręs gyvulius žemėjomai ir tvirtus, apsižiūrėjo, jog laimė be stiklų, neįrengtas edžios, tvirtai neapūpinti vandeniui. Ne geresni reikalai nė su pašaru. Jie neapmėtuoti ir neperduoti pagal aktus saugoti. Tik dabar pastebėta, jog jų paruoštie nepakankamai ir naudojami neteisingai. Galvijai net pradžioje žemės žeriami prastu ir dargi nepauroštu pašaru. "Atėities" kolūkyje galvijai laikomi net penkiose vietose, blogo paruoštuose tvirtuose, pro kurių stogus lietus varva tiesiai ant galvijų... Šioje vietoje įsigalėjęs gyvulių nuosėdinimas. Jūs ganė, o dabar šio kolūkiečiai paaiškino. Todėl apie augstų gyvulių produktų gamyba nėra nė kalbos. Tas pats ir "Atžalyno" kolūkyje, kur yra nerūpestingas vedėjas Stukas. Gyvuliai čia patalpinti net aštuoniuose tvirtuose. Užtat pašarų jau mažai belikę — grobstyti ypatingai geros sėjos. Jis išduodami dažnai iš akies. Šis pašaras, pasak korespondentę P. Leščin, niekad nebus sutvarkyti jei viskas pasilieka tik kalbomis. Girdi, "Aušros" kolūkyje tiek buvo kalbėta apie tai, o šiekėliai dabilai ir tepėva lauke. Kitais metais vėl bus dejuojama apie pašarų trūkumą. Kaip priežastis nurodoma "blogo žemės ūkio specializaciją darbas".

* LTSR tikrai keistai turėjo skambėti "Amerikos Balso" susijaudinimas dėl žydų persekiojimo Sovietų Sąjungoje, kai "Tiesos" ir "Sovietų Lietuva" skelbė tarp kandidatų į augštesiąsias tarybų žydų pavardes, o kai mirė Lėvas Zacharovičius Mechelis, "Tiesos" plūdo aseromis. Paskutinis žinios iš LTSR liudija, jog ten toks pat antisemitizmas, kaip antilietuviškumas ar antiukrainiškumas.

* Suvedamas kolūkinis metų rezultatus, LKP Šiaulių rajono komiteto sekretorius J. Gabalis randa, jog 1952 m. buvo "tolimesnio poklaimo metai". Derlingumas, lyginant su 1951 m., buvo pakeltas visu 50%. Gruzdių ir Šiaulių rajonuose Mažinių Traktorių stotys kolūkiuose atlikę net 50% visų žemės ūkio darbų. Tačiau "tik kaikiurė laimėjimai" buvo pasiekti vystant gyvulininkystę. Vidutiniškai Šiaulių ir Gruzdių rajono kolūkiuose už kiekvieną darbinį buvo išduodama po 2-2½ kg — 4-5 lbs.

— grūdų. Taip būvę atlyginami Stalino imperijos baudžiauninkai. Kai kuriuose kolūkiuose nuo vieno ha būvę nuimta vidutiniškai 16,1 centnerio grūdų. Tai esą 60% daugiau negu 1951 m. (1). Gabalis daugiausia kalbėjo apie pavyzdinį kolūkį "Naujesis gyvenimas", kuris 1952 m. turėjęs apie 752.000 rublių pajamų — 238.000 rublių daugiau negu praėjusiais metais. Šitam kolūkyje už darbinį buvo mokama 4-4½ kg. Taip kolūkiečiai Norkeus, brigadininko ir komunisto, laimė gavo 4.800 kg grūdų ir 5.400 rublių. Paprastas kolūkiečiai Povilaitis pasigyrė jog jis su šeima gavo net 3.194 kg grūdų ir daugiau kaip 2.000 rublių. Kaip rodo šis žiur metų vasario 14 d. pranešimas mažiau buvo kalbama apie trūkumus kolūkiuose, visą kaltę suvertiant "tarybinai prieštinkinei technikai", dėl kulinio suvelinimo ir panašiai.

* Vasario 15 d. Lietuvos Komunistų partijos CK III Plenumas ūmiu buvo suauktas, kaip buvo paskelbta, apsuvertinti "klaušimą dėl žemės ūkio mechanizatorių kadry paruošimo ir tobulinimo". Pranešimą padarė V. Augustinaitis, ž. ū. ministras. Labai gelimes dalykas, jog žemės daugiur rūpėjo Vasario 16 nuotais Lietuvos.

* Žuvininkystė pavergtoje Lietuvoje iš tikro nepaprastai išpleta, kai kolchozininkų ir darbininkų pagrindinis meistas yra žuvis. Kaip oficialiai pranešama iš Klaipėdos "pernai tolimieji išplaukė ir Atlanto vandenyną vyko tik apie pusę metų. 1952 m. vasario mėn. dar tik buvo formuojamas tolimosios žūklės laivynas. O šiemet jau sausio mėn. pirmoji 1953 m. silkių gaudytojų ekspedicija plaukė Klaipėdą. Vasario mėn. pradžioje išplaukė dar keli. Pabeigoje to mėnesio išplaukė trečiasis Klaipėdos laivų būrys". Idomu, jog įguly didesnė dalis visada susideda iš rusų.

* Vasario pradžioje Vilniuje buvo atidaryta nauja poligrafijos įmonė, kurios metinis "DPI" vienu metu galėsianti spausdinti 32 puslapius. Naujoji "Pergalės" spaustuve yra įrengta naujam pastate ir jo bus spausdinama politinė ir mokslinė literatūra marksizmo ir leninizmo veikalais.

* Vasario 15 d. Vilniuje "Dailės" selione buvo atidaryta P. Kerpavičiaus spalvotų meniškių fotografijų paroda, kurioje buvo išstatyta 46 spalvotų fotografijų, kaip praneša A. Misiūnas "Lietuvos Dailės Fondo direktoriaus pavad".

* Grupė lietuvių rašytojų ir žurnalistų vasario mėn. buvo išsiųsta į provinciją rinkti medžiagą literatūriniam almenchui "Tarybų Lietuva 1953 metais". Jų tarpe randame Simkų, Moziriūną, Sluckį, Dovydatį, Avizų, Bieliauską, Marcinkevičių, Baltrūną, Baužę, Pakalnį ir kitus.

KANADA RUPINASI savo naujaisiais ateiviais...

Kanada stengiasi, kad jos naujieji ateiviai jaustųsi kaip namuose — jaučią, kad jų naujoji tėvyne jais rūpinasi. Todėl Kanados vyriausybė glaudžiai bendradarbiauja su Tarptautine Pabėgėlių Organizacija, kad jiems palengvintų atvykus į šį kraštą, kiekvienam imigrantui pasirengę padėti įsikurti viso eilę įstaigų: Įkurdinimo (Settlement) Tarnyba, Tautinė Darbo Įstaiga (National Employment Service) ir Imigracijos bei Kanados Pilietybės skyriai (The Immigration Branch and the Canadian Citizenship Branch).

KANADA RUPINASI SAVAISIAIS — STENKIS DAUGIAU ŽINOTI APIE JĄ.

MELCHERS SPIRITO VARYKLOS

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

WINDSOR, Ont.

Šv. Kazimiero minėjimas. Kovo 8 d. Windsorio ateitininkų būrelis suruošė šv. Kazimiero minėjimą. Į minėjimą pakviesti atvyko: KLB Valdybos pirmininkas Matulionis, Detroito žinomi veikėjai prof. Padalis, prof. Pikūnas, inž. Čekus, buvęs šios stovyklos kapelionas kun. Daglis, būrelis detroitiečių, mūsų Windsorio ateitininkai ir prijauciantieji. Minėjimas pradėtas 12 val. lietuviškom pamaldom, kurias laikė kolonijos klebonas kun. Danielius. Ta intencija buvo bendra komunija. Po pamaldų bendri pietūs ir draugiški nuosirdūs pasikalbėjimai. 3 val. salėje akademija. Ją pradėjo Windsorio at-kų būrelio organizatorius Vytautas Barisas, malda Marija Marija, ir trumpa minėjimo įžanga. Tuoj pat buvo pristatytas susirinkusiems, pirmą kartą atvykęs į Windsorą p. Matulionis. Kolonijos klebonas kun. Danielius kalbėjo apie šv. Kazimierą, grynai kaip apie šventąjį ir jo dorybes. Sekantis kalbėjo p. Matulionis. Jo kalbą galima padalinti į du skyrius: vienam jis iškėlė šv. Kazimiero žemėj gražiųjų palikimus, o antdam, — apibūdines mūsų tremtinių gyvenimą, sumindėdamas tird blogias puses, rūkymą, girtuokliavimą ir tt., kvietė pasekti bent dalelę šv. Kazimiero gyvenimo, atbusti kovoj dėl laisvės, padėti herojiškai kovojantiems tautiečiams pavergtoji tėvyne ir ištrėmimo. Po paskaitų "ekė paklausimai ir pageidavimai. Į paklausimą dėl Kanados pilietybės p. Matulionis atšarė teigiamai, esą nenumatoma dliūčių tiek iš šio krašto išvykti, iek nepriklausomai Lietuvoj pasilikti. Į pastabą-priešaištą, kad bendruomenė kalta dėl bendruomeniškų reikalų — nesumokėjimo nario mokesčio ir kt. apylv-bos vicepirm. Edv. Zatorskis pageidavo, kad centro pareigūnai, lankydami kad ir asmeniškais reikalais, nepamirštų ir apylinkių valdybų, kurios teisingai gali informuoti bendruomenės reikaluose, o tada atpultų bereikalingi priešaištai.

Pabaigai Vyt. Simanavičius ir Emilija Barisienė padėklamavo diena tinkamų eilėraščių. Rengėjų vardu Vyt. Barisas padėkojo visiems prisidėjusiems prie minėjimo. Užbaigta Tautos himnu. Po minėjimo dar ilgokai šnekučiuotasi, nes buvo gera progą, toliau gyvenantiems kanadiečiams susitikti su detroitiečiais. Ta pacia proga su nuolatniais mūsų kolonijos minėjimų rėmėjais, gyvenančiais Detroito: prof. Padaliu, prof. Pikūnu ir kun. Dagiliu — susitarta greit susitikti su Windsorio CBE radiofono darbuotojais, su kuriais glaudžius ryšius jau yra užmezgusi Windsorio Valdyba, ir aptarti artėjančių švenčių programas.

J. Ražauskas.

WINNIPEG, Man.

Naujas Bažnyčios Statymo komitetas. Sekmadienį, kovo 8 d., St. Paul Kolegijos patalpose įvyko liet. parapijos susirinkimas aptarti savos bažnyčios statymą.

J. Šmaižys padarė platų pranešimą apie statybos galimybes ir medžiagų kainas. Prieita išvados pradėti darbus kai tik atšils. Šią vasarą nusistatyta galutinai užbaigti rūšį — salę, kad jau galėtų naudotis. Jei būtų dar lėšų, uždengti ir stoga.

Po to kun. J. Bertasius supažindino su pasizadėjimų ląkstais. Jie atspausdinti tam tikri pasizadėjimų lapai, kur pasizadėjusysis pasirašo, kad tam tikrame laikotarpy (neilgiau 3 metų) aukoja tam tikrą pinigų sumą arba pasizada įrengti ką, nupirkti ar padaryti.

Po to perskaityti laiška ir sveikinimai: J.E. vysk. Brizgio, prel. Mykolo Krupavičiaus, prel.

Juro, paremtą čekiu, kun. Gurecko, kun. Čukuro, kun. Pragubicko.

Į Bažnyčios Statymo komitetą išrinkta: pirm. Mykolas Januška, vicepirm. Urbaitis ir Al. Radzevičius, izd. kun. J. Bertasius, fin. patarėjas H. Monkevičius ir Pov. Jauniškis, sekret. Vyt. Jančiukas. Darbo jėgos organizatoriai: J. Demereckas ir Tad. Lukosevičius. Medžiagų reikalų tvarkytojai: J. Šmaižys ir Vyt. Galinaitis. Propagandos, parengimų vedėjais Vinc. Januška ir Kalasauskas. Valdybos nariai: P. Žiminskas, Marozas ir L. Bartninkas.

Aukų ląkstus pasirašė: B. St. Bujokai \$300 (jau buvo davę \$200), dr. Kuraskas \$150, V. T. Stankevičiai \$100, kun. J. Bertasius — nupirkti geležinius baldus (jų vertė tarp \$450-500).

Bažnyčios statybai aukoję: po \$50 — Zavadska ir prel. Juras; po \$25 — kun. Pragubickas ir Kat. Moterų D-ja Bayone; po \$15 — kun. V. Čukuras; po \$10 — kun. Albanavičius, kan. Steponaitis; po \$5 — kun. prof. Yla, kun. Slavinas, kun. Abračins-

RAULINAS KIBILDIS

Ivykiai Pagiriuose

"Tiesos" išspausdino "Ivykius Pagiriuose" kaip jų propagandos šedevrą. Mums tai tarytum naujai perrašytas Rusceko "Baudžiaus" fragmentas. Apie pono-valstybės urdininkus, "savo" pono teismą, pasvų pasipriešinimą — ir visą tą beaus košmarą, pavergtoji tėvyne. Idomu, jog "savo" teismą, "savo" "Tiesoje" skundimomis ir užsienio cenzūros iškute. Sovietai reikią apie lietuvių teismus, bet skundžia savuosius komunistus prie jų. Lietuvių kosios propagandos įstaigos turėtų šį faktą mokamai perteikti svetimtaučiams. Raulinas Kibildis yra slopyvarde. ALMUS.

Buvo rytas — šiltas ir ramus, kokie dažnai esti vasaros rytai. Per sprindį pakopėjusi saulė pradėjo jau šildyti, ir naktį gulėjęs pievoje rūkas ėmė kilti ir sklaidytis. Iš karto aplinkui buvo tylu. O paskui kitame kolūkio gale pasigirdo gyvulių maurojimas; jam atsiliepė kitas panašus balsas ir netrukus aplinkui girdėjosi tik gyvulių baubimas. Matyt, piemenys ginė kolūkio bandą į ganyklas. Mudu su Purieliu ėjom per daug neskubėdami. Lauko takas vinguriavo tarp rugių plotų, ir netrukus mūsų rudinių skvernai buvo šlapi nuo palinkusių rasotų varpų.

Iš tolo jau ryškėjo rausvais cerpiniais stogais kolūkio fermos. Tačiau prie paukštidžių stovėjo būrelis žmonių. Ir ne tik stovėjo, bet, matyt, kažko smarkiai ginčijosi, nes atskiri žodžiai net ir mūsų ausis pasiekdavo. Artėjant jų vis daugėjo, jie pynėsi vienas su kitu ir negalima buvo suprasti, apie ką eina kalba. Matyt, ten kas nors nepaprasto įvyko.

Smalsumo pagautas, aš kystelėjau galvą į vištūdę ir visas nustrėau. Mūsų leghornai gulėjo ant grindų, tarytum jas būtų kas išpiovęs. Vienos jau buvo nusibaigusios, kitos dar žiopčiojo, gaudydamos orą.

— Kad tu prasmegtum kiauurai žemę, — pagalvoju aš. — Na, kas gi jis taip išguldė?

Ir anksčiau pasitaikydavo, kad nusibaigia patukštis. Nei iš šio, nei iš to nusibaigia, bene supaisys ji.

Dabar visas šimtas penkiadešimt vištų gulėjo paslikos. Vaizdas buvo ne koks. Negalima buvo ilgai į tai žiūrėti, ir aš išslinkau iš paukštidės. Viduje lyg kas virė: "Tokį nuostolį padaryt... Tai greičiausiai šios neklaužados paukštininkės — Monikos darbas. Apslėso kuo nors..."

Žmonių vis rinkosi ir ginčai, triukšmas didėjo. Pro tvarto kam-pą aš pamaciau vyrą, milniniu švarku, žalsvom kareiviškom kelnėm ir auliniais batais. Plauči žingsniu mūsų link ėjo partinės organizacijos sekretorius Daubaras. Matyt, jau kas nors suspėjo pranešti jam apie nelaimę.

Mano kumščiai susigniauzė, kai aš vėl pažvelgiau į tą mergišką, nors ji ir pati atrodė, kad imk ir dėk į grabą.

Ką pasakys Daubaras? Jam tai bus lyg peiliu per širdį. Kai tik grįžo iš armijos, tuoj ir griebėsi kurt tas fermas. Pats jomis rūpinosi, pats numatė Moniką vištų prižiūrėtoja. O kiek jis privargo, kol kolūkis gavo naujų paukščių veislių... Ir iki šiol, galima sakyti, neblogai viskas ėjo. Per susirinkimus visuomet minėdavo paukštininkę. Girdi, jeigu visi taip dirbs, kaip Monika Kersulytė, tai greit turtų nesutalpinime savo kieltėse.

Pamatė Daubarą, stovintį prie jo. O kai jis apžiūrėjo vištūdę ir sugrįžo, vėl pliuptelėjo kalbos ir ginčai:

LIETUVIAI PASAULYJE

JA VALSTYBES

LŽS Niujorko skyriaus naujai išrinkta valdyba: pirm. T. Žiuraitis, vicepirm. Pr. Naujokaitis, sekr. A. Sodaitis, izd. J. Valakas ir vald. narys J. Karys. Rev. kom.: K. Cerkeliūnas, A. Gražiūnas ir J. Vyliaudas.

Prel. L. Tulaba atvykęs į Brocktoną turėjo atsigulti į lovą, pasireiškus rimtam širdies negalavimui.

Kun. dr. M. Ražaitis susirgo širdies liga ir paguldytas į ligoninę Niujorke.

Gdytojai K. Ambrozaitis, Br. Beinorius ir J. Karvelis pašaukti į kariuomenę ir paskirti į aviaciją.

Iš Korėjos, baigęs užjūrio tarnybą, grįžo Vytautas Juškus, parsivežęs ir randą rankoje, padarytą sprogusios minos.

VOKIETIJA

Rosenheime pradėjo veikti nauja vargo mokykla. Ją lanko 6 mokiniai, veda kun. J. Tautkevičius. Nusiskundžia, kad trūksta vadovėlių; tiesa, krašto valdyba atsiuntė "Tevų pasakas", bet jos kaštuoja po 5.50 DM, o tėvai neįstengia ir jų sumokėti, nes jų pačių gyvenimo sąlygos blogos. Rosenheime šiuo metu gyvena užs. tremtiniai pastatytoose namuose 32 lietuviai, tarp jų yra 10 vaikų, 4 serga džiova, 3 chroniniai ligoniniai ir 3 seneliai. Niekas nedirba. Jei ir kažin kaip norėtų, tai darbo negautų. Išėvių visuomenė turėtų užmiršti ir šios, kad ir mažos lietuviškumo ugdymojos ir ją paremti. Naujos knygos sudarytų daug džiaugsmo vaikams ir neabejojamai juos paskatintų daugiau mokytis. Visoms Vargo mokykloms sušelpiti buvo paskirti \$737, be to, operetės choras Brooklyne, kuriam vadovauja M. Liuberskis, prisidėjo dar su \$20 dovana. Vargo mokyklų rėmimas yra labai gražus dalykas. Jis kaip tik skatina jaunąją kartą daugiau savo jėgas skirti lietuviųbei, dirbti tikrai naudingą ir reikalingą švietimo darbą. Jei visuomenė suranda lėšų paremti Vasario 16 gimnaziją, netenka abejoti, kad ji taip pat padarys pakankamai ryžto ir toliau vargo mokykloms remti, nes šiaip gimnazija su laiku gali pritrūkti mokinių.

kas, kun. Demikis, kun. Dabušis, kun. Ruokis; \$3 — kun. Gurninkis; po \$1 — kun. Vincius kun. XX.

JAV gen. konsulu Winnipe-gan yra paskirtas C. Poster Knykendall, buvęs JAV vicekonsulu Kaune. Pastaruoju metu jis buvo konsulu Zūriche Šveicarijoje.

Likusių Vokietijoje masė turi išgyventi tik iš gaunamų pašalpų, kurios yra labai mažos. Dirba, palyginti, nedidelis procentas. Kiti — nepajėgia. Pagaliau tiems, kurie galėtų dirbti ir darbo mielai ieškosi, vokiečiai ne kartą atkerta: jūs nesate kaip reikiant pasiruošę darbiui Vokietijoje. O iš naujo taip lengvai nepersiauklėsi. Tad kas belieka didžiajai masei? Juk tokiam Memmingene gyvena per 300 lietuvių, Wehnene — apie 400 ir tt. Vyras gauna 43 DM, žmona 26; pirmas vaikas 15, o ketvirtas ar penktas kelias DM — tad kaip iš jų badmiriškų sumų išgyventi? Pagaliau ir iš tų kuklių "pajamų" tenka užsimokėti už butą, šviesą, kurą, kitur tiesiai atskaito už kambarį — tad kas belieka maistui?

VI. Franckevičius, Zandplatz-Oldenburg lietuvių bendruomenės narys, vasario 1 d. pakilęs Oldenburg kanalui pastebėjo, kad gresia pavojus pylimui. Jis tuojau ėmėsi darbo sulaukyti besiveržiantį vandenį ir tuo būdu išgelbėjo pylimą. Miestas už tai jam pareiškė padėką ir įteikė 50 DM dovana.

L. Raud. Kryžius į savo šauksmą pagalbos sulaukė iš Australijos (keletas draabužių siuntų). Pakeliui siunta iš N. Zelandijos.

BELGIJA

Metinis BLB suvažiavimas, įvykęs Lieže vasario 8 d., į Krašto valdybą išrinko: pirm. Pr. Sekmokas (Liežas), sekr. K. J. Dėdinas (Liuvenas), izd. J. Bražiūnas (Limburgas). Rev. Kom. ir garbės teisman išrinkti: P. M. Sidlauskienė, Ed. Cinzas ir VI. Mulevičius.

Suvažiavimas nutarė Vokietijoje esantiems lietuviams sušelpiti padaryti rūbų rinklaivą.

"Gimtoji Šalis" Belgijos lietuvių rotatorinis laikraštis sustojo. Ir Belgijos lietuvius toliau aptarnaus "Britanijos Lietuvis".

FRANCŪZIJA

Atsistatydino Pr. PLB LOKas. Kovo 2 d. posėdyje Prancūzijoje veikias PLB LOKas, kurį sudarė kun. J. Krivickas pirm., prof. J. Baltrušaitis vicepirm., Pr. Dulsevius sekret., atsistatydino: Apie tai įsiai pranešė LIT Valdytojai prof. K. Zalakauskis ir LSD-jos Prancūzijoje Valdybai.

Lietuviai neteko draugo. Kovo 2 d. širdies priepuoliu staiga mirė Paryžiuje reziduojąs Royall Tyler, generalinis NCFE delegatas Europoje. Jis gerai pažinojo Lietuvos ir lietuvių reikalus ir jo dėka ne vienas lietuvių studentas gavo stipendiją Strasburgo kolegijoje ar Paryžiuje. Iš viso įsijailabai rūpinosi lietuviais ir stengėsi kuo galėdamas jiems

padėti. Lietuvių visuomenė gedi netekusi savo bičiulio.

R. Tyler buvo labai augstos kultūros žmogus—istorikas-kultūrininkas, gerai pažinęs Europos problemas ir padėjęs. Jis Europos reikalais rūpinosi jau prieš 1939 m., kada buvojo Vengrijoje, kaip ekspertas vengrų paskolos reikalais.

Skulptorius A. Mončys kovo mėn. vėl išvyksta į Laon miestą, kviečiamas ten sukurti keletą statulų. Kaip žinome, jis ten yra sukūręs bažnyčioje kryžiaus kelius ir keletą statulų.

ITALIJA

Vasario 16-tos minėjimas Romoje, palankūs demokratinės spaudos atsiliepimai apie Lietuvą ir JAV užs. reik. min. Dulleso pareiškimas, jog Pabaltijo tautos bus išlaisvintos, sujddino Italijos komunistus. Jų partijos organas "L'Unita" vasario 17 d. numeryje išsidėjo straipsnį "Dominedo ieko bėdų", kuriame buvo smarkiai užsiūpulas lietuvių iškilmėse dalyvavęs Italijos užs. reik. viceministeris. Laikraštis klausia, kaip galėjo Italijos vyriausybės narys dalyvauti "reakcionierių" susirinkime, nukreiptame prieš Sov. Sąjungą, kai Italija su ta pacia Sov. Sąjunga palaiko diplomatinis santykius. Rytuojas dienos numeryje buvo smarkiai užsiūpuli Dullesas ir vicemin. Dominedo už pareiškimus, kad Pabaltijo valstybės bus išlaisvintos. "Reakcionierių" šmeižimas atremti! komunistai pasikvietė į talką Maskvos radiją, kuris du dienas itališkai pasakoją apie "laime" sovietinėje Lietuvoje...

Paminėtina, kad per minėjamą plečėvusiai Lietuvos vėlavai pagerbti vidaus reikalų ministerija buvo prisuntusi 6 karabinierius ir 6 policininkus.

ČILĖ

Čilės vyriausybė iškilingai minėjo 150 m. sukaktį nuo žymiojo lietuvių mokslininko Igno Domeikos gimimo. Jis mirė Čilėje 1889. I. 23. Kaip sukilimo dalyvis pabėgęs nuo caro, jis Čilėje gyveno 50 metų, daug padėdamas pertvarkyti visą šalies švietimą, rektorijau Santiago un-te, atrado visą eilę mineralų ir metalų. Domeikos vardu pavadinatas vienas metalas, vienas uostas ir vienas kalnas. Domeikos palikuonys ir dabar gyvena Čilėje, kur užima žymias vietas diplomatinėje tarnyboje ir moksle. Domeiką nori savintis lenkai, kaip ir daugelį kitų pasaulinio garso lietuvių, tačiau savo kilme ir darbais jis buvo tikras lietuvis.

— Pasitikėk tokia jaunike, ot, ir iškretė šposą, — kalbėjo. nežinia iš kur anksti atsiradęs sodininkas Grauzinis.
— Į teismą atiduot už tokį darbą ir viskas! — šaukė Vinkšna.
— Toks nuostolis. Tegul pamokina...
— Savo teismą, savo... — girdėjosi kiti balsai.
— Galima ir savo. Išvaryt iš kolūkio ir kvit, — varė toliau Vinkšna.

Visi įpykė siūlė, kaip geriausiai nubausti kaltininkę, tik Daubaras tylėjo ir klausėsi. Aš taip pat neiškenčiau. Argi galima buvo tylėti, kai įvyko tokie dalykai. Viena apsilėjo ir nugalabijo vištą, kitas vėl kokių priplekusių šienų karves apšers, trečias išdvešins arklius... Šitaip mes visą kolūkio turtą vėjais paleisim. O paskiau ir patiems eik šunim šeko piauiti. Aš taip pat tariau:
— Mergiščia aiškiai kalta. Reikia padaryt susirinkimą ir apsvarstyt, ką su ja darysim.

Tada Daubaras staigiai atsigrižo į mane, pasižiūrėjo į mane ir lėtai tarė:

— Neteisk, Martinkau, per anksti...
Keisti ir nelabai suprantami pasirodė man tie jo žodžiai. Ko laukti! Mergiščia palesino vištą kokia biuurybe, ir tos stimpa. O kas dar kitas be jos gali būt kaltas?

Šitaip aš galvojau, valydamas paskutinę šalinę, kur rengėms sudėti šiemetinius javus.

Neišėjo man vis iš galvos Daubaro žodžiai. Kas, jo manymu, turėtų būti kaltas? Nebloga būtų su juo pasišnekėti. Bet nei pusryčių metu, nei per pietus jo niekur nesimatė. Tik vakare, kieme sutikau Daubarą.

— Užmušk mane, Daubarai, — sakau, — o ką tu sakei rytą, niekaip nesupratau.

Jis pagalvojo truputį, kaip buvo įpratęs, ir pasakė:

— Ko čia nesuprast. Prikšo koks niekšas per fermos nagus. Tai matosi iš karto. Monika, žinoma, kalta, kad nemokėjo saugoti.

— Buožių pas mus nėra, — tariau aš. — O savo piršto nieks neplaus, skauda.

Daubaras priėjo arčiau, dargi žvilgtelėjo į abi puses, ar nieko aplinkui nėra.

— Šitaip daug kas iš mūsų galvoja, Martinkau. Ir pirmininkas, ir net kaikiurė valdybos nariai. Aš pats kurį laiką taip pat buvau nusiramines. Nuslūgo mūsų budrumas, štai kas blogiausia. O, pasirodo, yra prieši.

Pailgas jo veidas pagriežtėjo po šių žodžių, o žvilgsnis pasidarė atstresnis.

Eidamas namo, aš tyčia lėtinau žingsnį.

Visą kelią aš sukau galvą, spėlioju, bet iš to buvo maža naudos. Parėjęs namo greitai persirengiau ir tariau žmonai:

— Vakarienes manęs nelauk. Įdėk šiltai krosnin, pats pavalgysiu.

Labai jau man rūpėjo pasišnekėti su Purieliu. Mudu pirmieji atėjom į kolūkį. Savo akim viską matėm, viską pergyvenom. O Purielis žmogus įžvalgas, ir jo smegenys veikia gerai, nors iš pažūros gali taip ir neatrodyti.

Aš sėdėjau kėrtėj ant ilgo medinio suolo ir dėčiau Purieliui, ką šiandien girdėjau iš Daubaro. Jis klausėsi ramiai, o paskiau lygiai taip pat ramiai tarė:

— Pains dalykas.

Bet žinia visdėlto jį paveikė. Aš tai supratau iš jo veido. Paskiau mudu ėmėm kalbėti apie vieną kitą arčiau gyvenančių ir geriau pažįstamų.

O buvo pas mus visokių žmonių: ir sąžiningų darbininkų, ir pritinginių. Purielis įsismagino ir dabar iš jo nereikėjo traukti žodį po žodžio.

NAUJAS VARDAS MŪSŲ POEZIJOJE

Nuo 1945 m. mūsų literatūriname gyvenime, vegetuojančiame svetimosios žemės, atsirado daug asmenų, metusių įvairias profesijas ir keičiančių būdus bandžiusių pažaboti legendarinį pegasą. Minimi atėjusiai nedaug džiaugsmo teatė: keistos polemikos, skubūs kailių mainymai, arogantiški — kalbos klaidų sklindimai — pareiškimai ir silpnai spausdinėjimai, — štai liūdūs atminties ginklanės, lydeję naujus veidus spausdinto žodžio arenon. O viršum jų popierinės maišaitės, literatūroje varganai nusivokią protekčių dalintojai, supūtę mielaširdystės debesis palaistę savo adeptų galvas šitu lietučių. Bet — ne visiemis mielieji dėdės vienodai geri. Dažna knyga, nors literatūroje vertinga, jų nepalaiminama. Panašiai atsitiko su Birutės Pūkelevičiūtės pirmąja knyga „Metūgis“. Knyga, kuri ir ribotai nusivokią literatūros žmogų, liudija, jog kartu su ja ateina pirmas originalus moteriškas vardas mūsų tremties feministinio sentimentalizmo senkančiam prūdė. Mūsų didžiausias dienraštis ir vienas Brooklynso savaitraštis pasitenkino kreivom šypsenom. Sunku suprasti, kodėl tie patys autoritetai taip nuolankiai prašo tėviškos rankos ir meilės kaiku, kuriems savo debutantams (Atleiskit visas jų klaidas! Juk tai pirmoji knyga!), o kitiems — taip pat jauniems ir debutuojantiems — tokiu nuozmumu smogia pacion širdin. Ne pasigailėjimo norima šiais įžangos žodžiais išmaldauti. Mūsų nuomonė lieka tokia, kaip buvusi: ir debutuojančių knygose reikia lygiai tos pačios meninės tiesos įieškoti, kurios įieškotina pripažintųjų veikaluose. Literatūrinės kūrybos vertinimo kriterijai visiems vienodi. Tik liūdnei stebėtis tenka, kaip taurumo mokytojai tuos amžinuosius kriterijus gabiai išlanksto (pagal reikala): vieną kartą užmerkdamis akis, kad nematytytų, kitą kartą — kad nematytytų talento.

„Aš ateinu per patį Pakylėjimą, kai visi keliai būna tušti, kai vargonai būna prilydėti. Naktį mano lopšni prinkruti aštrių rugpjūčio žvaigždžių ir mano motina gailioi provokista. Pirmą kartą. Nes aš atskliau, lyg uolos luitas, ir riedesiu žemyn, be jos.“

Rudenio sodai dega raudonom pavasariu. Laukiniai gėlių skrenda ir pietus. Juos paima žiurkė. Tuomet aš atsiveikinu. Susiglaudžia takas maldyne. Viksvos išglostos kaip peiliai. Išsižioja bedantės drevės ir aš drebu visais snarais. Bet negrįžtu atgal“.

Metūgis, 29-30 psl.

— Ankščiau, — kalbėjo jis, — pas mus tokių kiaušyčių nepasitaikydavo. O, žiūrėk, kai priėmė tuos paskutiniuosius, ir nėra gero. Pavasarį iš laukų dinga akėčios. Vaikai besimaudydami apitiko jas durpynė sumestas. Vėliau...

— Palauk, — tariu aš, — ką tokius paskutiniuosius mes priėmėm?

Purelis lėtai užsitraukė dūmą, ir tuojau pilksvas debesis pakibo virš jo galvos.

— Praeitą rudenį įstojo Grauzinis su Vinkšna. Po to priėmėm Zabulį, Gabrį, t. y. Vanagačių ir Vinkšnos giminę — Bivainį... Dabar ir aš prisiminiau, kaip susirinkime svarstėm buvusio Gaigalų dvaro sodininko Grauzinio ir Vinkšnos, o kiek vėliau likusių trijų pareiškimus.

Jau seniai kolūkių valdyba dairėsi tinkamo žmogaus. Buvo užveista dešimt hektarų jauno sodo, ir jo nebuvo kam prižiūrėti. Pirmininkas siūlė vienam, kitam, bet išmąnyt nieks tinkamai neįmanė to darbo ir atsakė. Sodus buvo be sodininko. Dirbo dvare, vadinas, žmogus vargo, ir nėra prie jo ko labai kibti. Tik vėliau kažkas pasakojė, kad Grauzinis buvo dvaro ūkvedžio giminė ir šliejosi prie ponų.

O paskiau susirinkę kėlėme rankas už Vinkšną. Apie jį nebuvo daug ką ir šnekėt. Tiesa, praaitę jį šiokių tokių nuodėmių turėjo. Bet tai buvo praėjusi. Apie jį reikia užmiršti.

Iki pusbakių mudu su Pureliu kalbėjom. Išrūkėm gerą kapšį tabako, net gerkles apkarto. Bet, pasirodo, veltui. Nieko taip jau labai blogo nesuradom.

Sekancią dieną pavakariais iš gretimos MTS atvažiavo kelios rūgų kertamosios mašinos ir kombainas. Kitą rytą visi, kas gyvas, pajudėjo į laukus.

Mūsų brigada dirbo su kertamosiomis, nes rūgų laukai išpuolė kalnėti, vienu kitu buvo išterpę nedideliai miškeliai ir krūmokšniai. O kombainas nuvažiavo už upelio, ir pirmosios brigados laukus. Ten, kiek akis siekia, tiesiai lygumos.

Stipriai padirbėjom pirmom dienom. Kai žvilgtelėdavai nuo kalniuko, tai aplink pamatydavai besišėnčiančias lygas gubų eiles. Tarp jų buvo tarpai, kuriais vaikščiojo žmonės, judėjo vežimai, nelyginant kolūkių gatvę.

Keistą dalyką aš pastebėjau tomis rugiapiūtės dienomis. Brigados komjaunuoliai dabar nenusiėjo vietoje, sakytum juos būtų kas vaikęs po laukus. Nugriebus kuris nors minutėlės laiko, pribėgęs lyg tai suktinės pridėgt, o, žiūrėk, taip ir smagstog akimis mašina — ar tinkamai nuleisti peiliai, arkliai — ar gerai pakinktai guli, ar pavalkai nenugriauzė piršų... Stebėjau si tokiomis dalykais. Ir tik vėliau sužinojau, kad po tos nelaimės su vištom visa jų organizacija nutarė saugot kolūkių turtą ir, žūt būt, sugaut piktadary.

O Monikai, sako, gerokai teko, kad ji nemokėjo išaugot paukščių. Jie net apsvartė merginą savo susirinkime. Sunku, žinoma, pasakyti, kaip ją ten barė. Bet po to ji liovėsi verkusi ir pasidarė griežtesnė.

Saunūs, vidislo, jie vaikai. Pasirodo ne tik kolūkių valdyba, ne tik Daubaras ir mudu su Pureliu galvas sukomo. Atsirado daugiau tokių.

Visa tai aš vėliau sužinojau, o kol kas mes darbuomės kiekvieną dieną savo laukuose. Rūgų sklypai vis mažėjo. Iš visų pusų juos supo kertamosios, ir jie tiesiog akysse tirptė tirpo.

Paskui laukuose sudundėjo kuliamosios. Jos barskėjo visą parą, taip pat visą parą girdėjosi ir triukšmingi dirbančiųjų balsai. O rytą rugiuoles su pirmuoju šių metų derliu traukdavo į miestą. Bet štai vieną kartą išgirdome ir kitokių balsus.

Mūsų pamaina ruošėsi į darbą, kaip staiga iš už daržinės kampo pasirodė būrelis moterų. Josėjo smarkiu žingsniu, dar kažko

Ir palaimintas — kraujos. Nes šitai buvo pradžioje. M., 76 psl.

Poetai, kurie neišduoda ir neparduoda savo paaukimo, yra visuomet kelyje į Tiesą. Dirbtinis, pareiginis moralas poezijoje skamba taip pat tuščiai, neįtikandamas nė vieno, kaip bulvarinė knyga. Abiejų literatūrinė vertė vienokia, nes abiejų genezė — melas. Poezijoje, kuri galime tuo vardu vadinti, kiekvienas žodis yra lygiai vertingas ir tyras, nes tarnauja vieninteliui tikslui — realizuoti žmogaus sielos nemirtingą komunikacijos ilgesį. Poezijoje, kaip niekur kitur, žėri prarastojo rojus spindėjimas: mūsų kelionės pradžios atminimas. Vaikystės atsiminimas.

„Kelio gale yra dubon įkritęs miestas. Laikrodžiai be švytuoklių, mažos kapinės be kryžių, laiptai be turėklų. Ir jaunos moterys. Jų vaikystės angelai sustingę. Jie nepakelia molių sparnų ir neišpučia skardinių trimis. Senas šventoris nuo procesijų pavargęs o vakare tamsus, lyg vyšnių vynas. Ateina naktis. Ir jos sapnuoja dvyliką stiprių savo brolių. Jie iškelia ugnį juodais tinoais ir įpučia sprogsintį laužą. Suplekta balto beržo tošis. Dangum pasipila žvaigždės — Dailūs jų pasakų broliai! Sunkios sagys nukaltos iš seno sidabro. Diržai raudoni ir platus — pirmameio briedžio oda dar kvepia pienu žolynais ir eglių spygliais. Jie pralekia šuoliais beržyna. Sudunda apkerpęjos tiltas — Jie čia. Jų širdys, kaip ramūs didžiuliai balandžiai. Tada jie sustoja vienas prie kito ir atremia veją pečiais. Stiprūs jų broliai. Ir dideli. Bet jų nėra.“

M., 77-78 psl.

Tikru poetiniu žodžiu netikėti negalima, kaip negalima netikėti žmogui, kurio gyvenimas vienas akimirksniu taip giliai ir tikrai nušvinta, jog sumeria kiekvieno mūsų gyvenimą. Bet su poezija tėra vienas tikras kontaktas — meilės: tikrai kūrybinei tiesiai atviras žmogus ja jaučia, išgyvena. Jauni poetai turi vieną pirmenybę prieš patyrusius, senstancius žodžio menininkus — jų kūryboje (jei ji talentinga ir pajėgi) daug kur jaučia dar tiesioginį, maniero ir įpročių nesužalotą, žodžio ir įvaizdžio veikimą, pirmą kartą poezijos versmų vėsumą. Gelmini vėsumą. Birutės Pūkelevičiūtės knygoje tokių vietų apstu. Ir tai didelis, ir mes didžiulantis, pažadas. Gera paimti rankon knygą, kurios tituliniam lapė nerandai išdauos žodžio, bet kurios puslapiuose užrašyta daugiau nei pirmieji bandymai. Nežiūrint plokščių kronikinių šyp-

garsių šūkavo. Kiemo vidury šis smarkus moterų būrelis sutiko brigadininką Girulį — lėtą ir ramų, bet šiaip jau galvotą ir išmanų žmogų. — Kur pirmininkas? — riktėlėje kelios iš jų tokiu griežtu balsu, jog brigadininkas, akimirka žiūrėjo į jas nesugaudydamas, kas čia įvyko.

— Sakyt greičiau, tu kutvėla! — matyt, nekantrumo pagautos, dar griežčiau sušuko jos.

Girulis tylėdamas ranka parodė į valdybos namą, paskiau gūžtelėjo pečiais ir nusiplovęs nūėjo.

Būrelis moterų energingai patraukė į tą pusę, bet joms prireit valdybos neteko, nes kaip tik tuo metu kieme pasirodė Daubaras.

Matyt, šioms triukšmingoms moterims buvo tas pats ar pirmininkas, ar sekretorius, nes jos glaudžiai apsupo Daubarą iš visų pusių, ir čia prasidėjo toks triukšmas, koki gal išgirsti tik rajono mieste didžiausiomis turgaus dienomis.

— Avanso mums tai neduos! — Viską grūdūt į miestą! — Badu dvesim!... Kokia čia tvarka?...

Jos šaukė viena per kitą, vis labiau spaudė Daubarą. Pradžioj jis, atrodo, nelabai suprato, ko jos nori; tylėdamas žiūrėjo ir tik dažnai mirkčiojo. Jis tylėjo, o jos vis šūkavo, nors jau ir silpniesiais balsais, negu pradžioje. Kai moterys galutinai nutilo, jis vis vien dar nieko nepasakė. Matyt, jis norėjo, kad moterys išlietu viską, kas gulejo ant širdies. Bet jos buvo užtektinai prisirėkusios ir dabar žiūrėjo į jį tylėdamos ir laukė. Tada Daubaras tarė:

— Paėjękime į valdybą, ten greičiau susineksim.

Toliau, pasakojama, buvo šitai. Daubaras su pirmininku išaiškino moterims, kad tai piktai gandai. Kiekvienais metais kolūkių atiduodavo valstybei paruosas, ir kasmet kolūkiečiai gaudavo gausų darbdienį. Taip buvo jau eilę metų, ir nieks dėl to nerūgėjo. Šį rudenį dalykai irgi panašiai turėjo klostytis. Moterys ėmė rimti.

O paskui Daubaras paklausė, kas joms pripaisė į galvas tokių niekų.

Moterys gūžčiojo pečiais ir kalbėjo: — Bene mes žinom? Viena nuo kitos, viena nuo kitos, ir susirinko pulkas.

Daubaras atsisveikino su moterimis ir tarė: — Eikit ir dirbit su ramiai, o visokių ten gaudų gandelį nėra ko klausytis. Aš žinau, kieno šitas ir kiti panašūs darbdienai. Sekantį vakarą aš sėdėjau ant savo akmeninių laiptų.

Vakaras buvo ramus. Nei žmogaus, nei gyvulių balso nesigirdėjo. Matyt, išvargę žmonės anksčiau sugulė. Tik kitame kolūkių gale papėjo kuliamosios motoras. Ten pradėjo darbą naktinė pamaina.

Kodėl gi nepasėdėt tokį vakarą ant savos trobos laiptų. Gali apie ką nori pagalvoti, niekas nesutrukdys. Ir apie buvusį gyvenimą, ir apie dabartinį. Daug kas pasikeitė, daug ką naujo savo akimis pamatėme, ir apie tai reikia kartais visdėlot pagalvoti.

Ilgokai aš taip sėdėjau, kai staiga iš tamsos išnėjo būrelis vaikų. Jieėjo tylėdami, bet iš karto pažinau jaunesnįjį Purelio sūnų ir Augulio Petrą.

— Kur traukiai, vyrukai, bene merginų jums Vanagačiuose maža? — paklausiau.

— Ne, taip sau išėjom pasibastyti. Vakaras gražus, — atsakė kažkuris iš būrio.

— Nėra ko bijot Martinkaus, jis žmogus savas, — tarė Purelio sūnus. — Saugom, matai dėdė, derlių. Vakar naktį kas tai vėl vogė gubas.

— Ką tu sakai? — pašokau aš. — Kurioj vietoj?...

senų ir rankų, skubiai nusiplovusių nuodoos dorybės vandeniu, mūsų poezijon atėjo naujas vardas.

„Kur dabar atejo tavo eilė: Kurš tavo žemė? Ir savo — dangų. Giesiai reikia didžiuliai dirvonai — šaukia tavo rankų ir meilės. Proplesk įsodą veleną. Ten miega nauji pavasariai ir ateinančių kartų aistros. Tavo jaučių sprandai garuoja. Vagos gėlė dega traukėdama saulę. Tavo prakaitas teko išdidžiais skruostais ir nuoga krūtine.“

Tu sukursi savo pavaldulį Dieva. Jis prausis su tavim prie šaltinio ir vakarais sėdės su tavim ant slenkstio. Jis motys pūsletas tavo rankos, jis girdės ramų tavo širdies plėkimą.

Ir jis į Tave įtikės“.

Metūgis, 94 psl.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Jaunimo literatūros premija Liet. Rašytojų D-ja pripažino Petronėlę Orintaitei už „Viltraikių vaikai“ knygą, išleistą Balės Voveraitės slapyvardžiu. Premiją LRD laiko simboline ir paskatinimu ją atgaivinti, nes iš savo kasos tepajėję sugraibyti vos šimta dolerių.

Liet. Rašytojų D-jos literatūros premijų fondai paaukojo: kun. A. Juška, An. Kairys ir Bostono Rašyt. Klubas po \$100, A.V. — \$25 ir St. Tamulaitis — \$20.

A. Baranauko Anykščių šilėlio liuksusinį leidinį su dail. Pr. Lapės iliustracijomis ruošia išleisti „Gabijs“.

Liet. Enciklopedijos spaustu- vė Bostone perkelta į buv. „Darbininko“ namus ir žada netrukus pradėti veikti.

Dail. V. K. Jonynas dalyvavo Amerikos grafikų parodoje, kurioje buvo išstatęs „Nuėmimą nuo kryžiaus“.

Dan Kuračio atsiminimai jau išspausdinti ir tuojau pasirodys knygų rinkoje. Įvadą jiems parašė „Naujienu“ red. pavad. K. Augustas.

Latvija, Toronto latvių laikraštis iš Marius Katiliškio „Užuovėjos“ spausdina apysaką „Apyausrė“. V. Skudros vertimas.

Lituanistikos Instituto Patikėtinii Tarybos pirmininkas inž. Ant. J. Rudis painformavo spaudą apie numatomus tarybos darbus lituanistikos mokslo reikalams lėšų parūpinimo reikalu. Numatoma rinkti aukas, palikimus, narius rėmėjus, mokančius po 5-25 dol. metams ir po 100-1.000 dol. visam amžiui. Tokie nariai rėmėjai gaus atitinkamus pažymėjimus ir nemokamai L. Instituto leidinius. Numatoma taip pat kreiptis į amerikietiškus kultūrinius fondus, o taip pat į lietuviškas organizacijas. Jau rūpinamasi išgauti charterį, kuris Lit. Instituto lėšas atleistų nuo valstybinių mokesčių.

„Metūgių“ iliustracijas ir viršelį piešė Juozas Akstinas. Tai pirmasai jo grafinis knygos apipavidalinimas, tačiau atliktas skoningai ir subtiliai. Dailininko teisingai pajausta knygoj spausdinama poezija, todėl skyrių piešiniai niekur nesikerta su tekstais, niekur nebandoma akiai iliustruoti vieną kurį epizodą ar motyvą. Teptuko pabraukimas jautrus, taupus, nepažeidžias brutaliu realizmu bendros knygos nuotaikos.

Birutė Pūkelevičiūtė, METUGES. Išleido leidykla Baltija, Toronto, 1952. Iliustravo ir viršelį piešė Juozas Akstinas. 500 egz. Kaina — 1 dol.

Henrikas Nagys.

DAVINIAI APIE KANADOS MIESTUS

OTTAWA, Ont.

Gyventojų skaičius — Otava su priemiesčiais 1951 m. turėjo 281.908 gyventojus.

Vieta yra prie Ottawa upės, 120 mylių į vakarus nuo Montrealio ir 265 mylios į rytus nuo Toronto. Miestas aptarnaujamas trijų geležinkelio šakų ir didžiulio modernaus aerodromo.

Pagrindinė pramonė — Kaip Kanados sostinė, daugiausiai gyvenama valdžios tarnautojų. Otava yra turtingas popieriaus žaliavos ir medžio apdirbimo pramonės centras.

	5 imonės
Popierio	6
Sviesto ir sūrio	26
Duonos ir kt. maisto produktų	27
Spaustuvių ir knygų rišimo	3
Spaustuvių ir leidyklų	12
Lentpiuvių	8
Cinkografijos	5
Minkštų gėrimų	5

The Canadian Bank of Commerce

Otavoje turi penkių skyrius jūsų patarnavimui.

Centrinis skyrius	— 117 Sparks Street
Bank Street skyrius	— 311 Bank Street
Laurier Ave. W. skyrius	— 212 Laurier Ave. W.
Rideau Str. skyrius	— 42 Rideau Street
Eastview skyrius	— 199 Montreal Rd.

The Canadian Bank of Commerce turi virš 625 skyrių visoje Kanadoje, kurie atlieka pilnas bankines operacijas. Artimiausias skyrius Jums visuomet mielai patarnaus.

The Canadian Bank of Commerce

gyd. Aleksandravičienė, N. Šini- naitė, E. Petrikaitė, V. Dainius. Daugelis jų patys užsidirba ir pragyvenimui.

Jubiliejinė skautų stovykla Šiais metais Lietuvos Skautų Sąjunga švenčia savo 35-rių metų sukaktį. Sukaktiai atžymėti ruošiamą JAV ir Kanados rajonu vasaros stovykla skautų vadamams, sk. vyčiams, vyr. skautėm, akademikam-ėm. Bus stovyklaujama nuo birželio 30 d. iki liepos 5 d. Niagara Falls ant pat Niagara upės kranto gautoje kanadiečių skautų stovyklavietėje. Stovyklos viršininku pakviestas v.s. K. Grigaitis, pavaduotoju ps. H. Stepatitis. Visais stovyklų liečiančiais reikalais kreiptis šiuo adresu: K. Grigaitis, 994 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada.

—SKS—

Sergijus Prokofjev, didelis rusų kompozitorius, mirė Maskvoje keletą dienų prieš Staliną ir palaidotas tą dieną, kai mirė Stalinas. Jis mirė nuo kraujo išsiliejimo į smegenis, t.y. kaip ir Stalinas.

Prokofjev bolševikinių kritikų dažnai buvo puolamas dėl „nukrypimų“, žadėdavo pasitaistyti, bet taip ir nespėjo „susistalinti“ išviso.

Vokiečių tremtinių laikraštis Vokietijoje ir kituose kraštuose leidžiama apie 300 tremtinių laikraščių. Sudėtų vokiečiai turi 79 periodinius organus, Silezijos vokiečiai 69, Pomeranijos 21, Rytų ir Vakarų Prūsijos (drauge su dancigiečiais) 24. Kituose kraštuose išeina 14 vokiečių tremtinių leidinių. Čia turima galvoje ne tik laikraščiai ir žurnalai, bet ir periodiniai biuletiniai. Didžiausia tiražą turi Rytprūsų laikraštis „Das Ostpreussenblatt“ (apie 90.000 egz.), redaguojamas buv. Klaipėdos „Memeler Dampfboot“ redaktoriaus M. Kakio.

Redakcijai prisiusta

Vincas Krėvė Mickevičius, Rašytojo 0 metų sukaktis, Chicago Liet. Literatūros Draugijos leidiny, 1953, viršelį piešė M. Sileikis, 188 psl., Kaina \$2.

Lietuvių Dienos, 1953 m. kovo mėn. Vol. 4, No. 3, 24 psl.

Atėitis, 1953 m. vasaris, Nr. 2, 25-48 psl.

Knygų Lentyna, VLIKo leidinys „Liet. Bibliogr. Tarnybos Biuletenis“, Nr. 11-12 (54-55), V m., lapkričio-gruodžio mėn., 1952 m., Danville, Ill., 41-48 psl.

PARDUODAMI NAMAI ir BIZNIAI

\$8.000 grynais. 30 kambarių, 6 butų, mūro namas, kietos grindys; išilginiai koridoriai, 6 vonios, 6 stacionarios virtuvės, 6 pagalbinės virtuvės. Šilto vand. šildymas. Prie dabartines nuomas (atskaidius visokias išlaidas) lieka per metus grynų pajamų \$4.580. Gera proga su mažu įnešimu didelę nuosavybę įsigyti. Dabar nėra morkių.

\$3.500 grynais. Nemaža krautuvė ir 5 kambariai, kieto medžio grindys; 2 virtuvės, alyva šildomas, gero mūro namas. Lietuvių rajone (Dundas-Montrose). Kaina \$14.500.

\$4.500 grynais. 6 kambarių, pusiau atskiras, labai geras stovys; garažas, lane, be morkių. Runnymede-Annette. Kaina \$14.000.

\$8.000 grynais. Shaw Str. 16 kambarių, atskiras, kietinis mūro namas, vidus naujai atremontuotas; išilginis koridorius, kieto medžio grindys; didelis kiemas ir mūro garažas-dirtbuvė. Kaina tik \$20.000.

\$1.000 grynais. 6 kamb. mūro, pusiau atskiras, dvi virtuvės, kieto medžio grindys; nei viduje nei išorėje nereikalingas remontas; oru-anglim šildomas. Netoli ežero ir parados. Visa kaina \$8.500. Parduoda skubiai ir pigiai, nes išvyksta į JAV.

\$4.000 grynais. Maisto krautuvė. Dundas-Roncesvalles. Savaitinė apyvarta \$2.500, grynų pelno per metus gaunama apie \$9.000 gėri įrengimai, mėnesinė nuoma \$100 įskaitant kūrą. Didelis rūsys. Nuoma 8 metai. Kaina apie \$9.500. Nuolatinis darbas 4 žmonėms. Proga, be rizikos, pradėti savistoviai biznį, ypač susidėjus dviem šeimoms.

\$7.000 grynais. Tuščia krautuvė, 10 kamb. (2 atskiri butai). Kieto medžio grindys, vand.-anglim šild. Garažas. (Dundas-Roncesvalles). Visa kaina \$21.000.

\$5.000 grynais. Beatrice St. Pusiau atskiras, 8 kamb. išilg. korid., gero mūro, alyva apšild., kietos grindys. Dvigubas garažas. Kaina \$15.500.

Be šių pavyzdžių turime įvairiausių namų, krautuvų, valgyklų, ypač lietuvių rajonuose. Parūpinu iš bankų ir privačių paskolų.

Dr. J. Kaškelis
Telefonai: WA. 2646; WA. 2647; WA. 2648
(nebūnant biure prašome palikti adresą ar telefoną)
575 QUEEN STR. W. (prie Bathurst)
R. TESLIA
REAL ESTATE

Dar liko ir Jums namas

1. **\$5.000 — grynais**
\$15.000 — pilna kaina
6 gražūs kambariai naujom namas. Namas atviras, mūrinis, rūpeltų plytų. 2 garažai. Kingsway Crescent gatvė arti Dundas.

2. **\$4.000 — grynais**
\$12.000 — pilna kaina
9 kambariai. Pusiau atskiras namas. Mūras tik iš fronto. Šiaip viskas tvarkoj. Garažas. Broch gatvė tarp College ir Bloor.

3. **\$4.000 — grynais**
\$12.000 — pilna kaina
5 kambariai atskiram mūro name. Gera, šyrai virtuvė, taip kaip ir visas namas. Kas neįieško iš namo pajamų—gražiai gales gyventi. Prie Barton g-vės netoli Ossington.

4. **\$6.000 — grynais**
\$17.000 — pilna kaina
9 dideli kambariai. Naujas mūrinis pusiau atskiras geras stovys. Baldai 8-še kambariuose. Centrinis šildymas alyva. Garažui vietos būtu, nes sklypas didžiulis, bet privažiavimo nėra. Beaty gatvė netoli Queen ir ežero.

5. **\$11.000 — grynais**
\$27.000 — pilna kaina
Dupleksas. 12 kambarių. 2 garažai. 2 krosnys. Namas geras stovys ir geras rajone Christie gatvė netoli St. Clair.

6. **\$55.000 — grynais**
\$15.000 — pilna kaina
9 neperinami kambariai. Atskiras mūrinis namas. 3 virtuvės. Garažas. Reikalingas vidujinio remonto. Gilmour gatvė netoli Dundas.

7. **\$4.000 — grynais**
\$12.500 — pilna kaina
6 kambariai. Atskiras mūrinis namas. 2 virtuvės. Lapinu gatvė netoli Dufferin.

8. **\$5.500 — grynais**
\$15.250 — pilna kaina
7 kambariai. Atskiras, geras stovys, mūrinis namas. Centrinis šildymas. Kambariai dideli, atremontavus bus ir gražūs. Privažiavimas yra. Prie St. Clair ir Dufferin.

9. **\$3.500 — grynais**
\$14.000 — pilna kaina
8 kambariai 3 aukštuose. Privažiavimas yra. Reikalingas remontas. Shaw str. netoli College.

Skambinkite
Jonui Matulioniui
863 BLOOR ST. W., Toronto
R. TESLIA
REAL ESTATE BROKER
įstaigos tel. KE 9459, namų LA 0248

SAUGU — PATIKIMA

PIRKDAMI AR PARDUODAMI pasitarkite su mūsų ekspertais. MES TURIME SIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ

\$9.900. Jane — Annette, mūrinis, atskiras vieno aukšto namas. Vandenių šildymas, garažas. Įmokėti \$3.500.

\$10.250. Davenport-Ossington, mūrinis, atskiras, 5-kių kamb. namas, šilto oru-alyva šildomas, vieta garažui, įmokėti tik \$3.000.

\$11.000. Davenport-College, mūrinis, 6 kamb. namas, dvigubas garažas, įmokėti \$4.000.

\$11.900. Spadina-Dundas, 9 kamb. mūrinis namas, vieta garažui, \$50 paj. savaitėi ir kamb. savininkui.

\$12.800. Bloor-Shaw, 7 kambarių mūrinis namas, vand.-alyva šildomas, garažas.

\$13.500. Bloor-Lansdowne, 9 kambarių, mūrinis namas, alyva šildomas, garažas.

\$13.000. Bloor-Indian Grove, gerų plytų namas, garažas.

\$14.500. Roncesvalles — Grenadier, atskiras mūrinis namas — dupleksas.

\$14.000. College-Havelock, 8 k., mūrinis namas, išnuomotas, vieta garažui.

\$15.500. Bloor-Bathurst, 8 kamb., mūrinis namas alyva šild.

\$15.500. Bloor — Lansdowne, 8 k., mūrinis namas su visais baldais, alyva ir šilto oru šildomas, vieta garažui.

\$17.800. High Park-Bloor, 7 kamb., 2 augštų, mūrinis, atskiras namas. Garažas.

\$18.700. Roncesvalles — Hewitt, 9 kamb., atskiras, mūrinis, vandenių šildomas namas.

\$21.000. Dundas prie Dufferin, didelė krautuvė su prekėmis ir du butai po 3 kambarius, mūro garažas, įmokėti \$9.000.

Taip pat duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės

B. SERGAUTIS **A. KIRSONIS**
Telef.: KE. 9272 ir KE. 0415

1460 DUNDAS STREET WEST - TORONTO
(prie Dufferin)

ERNEST RIDOUT
REAL ESTATE LIMITED REALTORS

Centrinė įstaiga 1172 Bay St. Toronto, Ont.

JEI NORITE PIRKTI AR PARDUOTI

namus, apartamentus, hotelius ir kit. biznius, mes, mielai suteiksime sąžiningą patarimą.

Prašome kreiptis: **TONY A. DAGELIS**

Atstovauju:

JOHN MACDONALD REAL ESTATE
Office, 202 James St. S., Hamilton, Ont.
Phone 7-4220 arba 2-1470, Res. 3-4915

Dėmesio
HamiltoniečiaiDėmesio
Hamiltoniečiai

Ernie C. Miles
REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

910 KING IR SHERIDAN, HAMILTON, ONT.

\$10.900. Mary St. N., 9 kamb., kietos grindys, l-ame augšte; \$37 pajamų į savaitę iš antro augšto. Įmokėti \$3.500.

\$9.600. Garside Ave. N., 6 kamb., vieno aukšto mūrinis namas, kietos grindys, įvažiavimas ir garažas. Įmokėti \$3.000.

\$7.500. Florence St., 7 kamb. gerame stovyje, mūrinis, atskiras namas. Arti lietuvių bažnyčios. Įmokėti \$3.000.

\$10.900. Charlton W., 7 kamb., kietos grindys, alyva šildomas, moderniška didelė virtuvė, vienas blokas nuo Herkimer. Įmokėti \$3.000.

\$8.500. Chesnut, 8 kamb., kietos grindys, garažas, naujai dekoruotas, garažas. Įmokėti \$2.500.

\$12.500. Cannon St. E., 8 dideli kamb., naujas oro šildymas, naujas stogas, geras namas nuomavimui. Įmokėti \$3.000.

Visais namų pirkimo ar pardavimo reikalais jums sąžiningai patars, patyrę mūsų įstaigos salesmenai. Skambink 9-3563.

(Salesman)

L. MACKEVICIUS
910 KING ST. E. Tel. 9-3563
ERNIE C. MILES
REAL ESTATE

Visais turto pirkimo
ir pardavimo reikalais
Jums patarnaus

Feliksas Senkus
Tel. LL. 3744

WILLIAM BOLLAND
Real Estate
1130 College St.,
Toronto, Ont.

GALAS KOSULIUI!

Išbandykite tuojau **DIANA DROPS**, europiškus vaistus, kuriuos jau daug metų vartoja kiekvienas europietis. Dabar šie vaistai yra pardavinėjami taip pat Jums artimiausiose vaistinėse Kanadoje.

Pora **DIANA** lašelių su cukrumi ir trupučiu karšto vandens, geriant keturis kartus į dieną, tuojau gali išgydyti kietą kosulį, kurį Jūs gavote nuo persišaldymo. Šie vaistai pagelbėti taip pat nuo nosies kataro, skaudžios gerklės, krūtinės persišaldymo, astmos, bronchito, ausų ir dantų skausmų, o taip pat tinka gorgaliavimui ir kitokiems naudoti.

Jūs galite įsitikinti, kad europiškus **DIANA DROPS** galite rasti beveik kiekvienose namuose Kanadoje. Šie vaistai jums padės lygiai žiema, lygiai vasarą. Nėra Kanadoje geresnių vaistų, kaip **DIANA**.

Kaina \$1.25 butelis.

LUSCOE PRODUCTS LIMITED
559 Bathurst St., Toronto 4, Ont.

TIKROS IMPORTUOTOS OLANDISKOS SILKES sugautos Vokiečių (Šiaurės) jūroje

Ekonomiškiems gavėnais valgiams pirkite tikrų Olandiškų Silkių statinėle. Reikalaukite valgių paruošimo knygeles veltui.

**HOLLAND HERRING
FISHERIES ASSOCIATION**
ROOM 711, TERMINAL BUILDING
TORONTO, ONTARIO

Parduodami namai visose miesto dalyse.

Dundas—Manning,
\$2.000 įmokėti, \$9.500 pilna kaina. 6 didelių kambarių pusiau atskiras namas. Naujas šildymas ir stogas.

Lolo—Yonge St.,
\$4.500 įmokėti, \$12.700 pilna kaina. 6 kambarių pusiau atskiras mūrinis namas. Turi garažą ir nemažą kiemą.

Bayview—Merton,
\$14.500, įmokėti \$5.000, 6 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandens-alyvos šildymas, privatus įvažiavimas ir garažas.

Taip pat turime naujų namų su žemu įmokejimu nuo \$2.500 iki \$3.000 šiauriniame Toronte.

Meilai Jums parodysiu ir suteiksiu daugiau informacijų

A. TAMULAITIS

Tel. MA. 1177
Namų tel. OR. 2657

A. W. FARLINGER
Real Estate

2000 Yonge St., Toronto

Didelis namų pasirinkimas visuose rajonuose

\$24.000. Annette-Evelyn, 13 kamb., atskiras, mūrinis namas, vandenių-alyvos šildymas, 3 virtuvės ir vonios. Didelis pajamos, lengvas mokejimas. Garažas.

\$18.000. įmokėti \$4.000, Annette—Dundas, 4 dupleksai po 10 kambarių kiekvienas, labai pigus šildymas, garažas.

\$17.000. Dundas—Roncesvalles, dupleksas, 10 kamb., pusiau atskiras, vandens šildymas, 3 garažai.

\$16.000. Dundas—Roncesvalles, 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, geros pajamos.

\$15.000. Lisgar—Queen, 9 kamb., pusiau atskiras namas, vieta garažui, geros pajamos.

\$15.000. Bloor—Dundas, pusiau atskiras namas, vandens-alyvos šildymas, garažas.

\$15.000. Bloor—Clinton, 9 kamb., atskiras, mūrinis, vand.-alyvos šildymas, 2 mūriniai garažai.

J. KARPIS

K. Wiles Real Estate
(Centrinė įstaiga)

1 ST. CLAIR AVE. W. TORONTO

Tel. KE. 7941, namų tel. LL. 4744

Neradę manęs įstaigoje, malonėkite palikti savo telefono numerį.

F. N. PREBBLE REAL ESTATE

Nuosavybių pirkimo —
pardavimo įstaiga
1052A BLOOR ST. W.,
Toronto

Parduodame ir perkame namus, biznius visuose miesto rajonuose.

NAMAI—BIZNIAI PARDAVIMUI visuose miesto rajonuose

\$25.000. įmokėti \$10.000, Bloor — Jane, 8 kamb., 2 saules kamb. namas, per 2 augštus, priekis pagraizintas akmenimis, labai gražioje vietoje, šildomas vandenių-alyva, garažas ir privatus įvažiavimas.

\$21.500. įmokėti \$12.000, Bloor — Mountview, 12 kamb., atskiras namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, vandens-alyvos šildymas, labai geras kambarių išdėstymas, 2 virtuvės ir 2 vonios kamb., pilnai įrengtas rūsys.

\$21.000. įmokėti \$7.000, High Park — Bostead, 13 kamb. ir 2 saulės kamb., vandens-alyvos šildymas, 3 virtuvės, 2 vonios k., geros nuomavimui namas, viena skola balansui, nėra garažo.

\$15.500. įmokėti \$7.000, College — Manning, 9 kamb. per 2 augštus, dideli šviestūs kambariai, 2 garažai, geras nuomavimui rajonas.

Turime didelių ir gražių namų High Park rajone su didesniais ir mažesniais įmokejimais. Paskambinus tuojau parodysim pagal jūsų pageidavimus.

KLAUSKITE

VI. Jankaitis

Tel. OL. 1793, OL. 5176
Namų tel. LO. 6967

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!

Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokejimų pinigų — mes parodysime Jums namą!

\$12.900. Bloor—Indian Rd., 7 kamb. per 2 augštus, pusiau atskiras.

\$14.500. St. Clair—Dufferin, mūrinis, 8 kamb., per 2 augštus, vandenių-alyvos šildomas, įvažiavimas į kiemą.

\$14.500. High Park, prie Bloor, 8 kamb., mūrinis, kamb. dažyti, garažas.

\$15.500. College—Dovercourt, mūrinis, atskiras, 8 kamb. per 2 augštus, aliejumi šildomas, užpakalinis įvažiavimas.

\$17.000. Bloor—High Park Ave., mūrinis, atskiras, 9 kamb., vandenių šildomas, 3 garažai.

\$17.500. Sunnyside rajone, labai gero mūro, 10 kamb., vandenių aliejumi šildomas.

\$20.500. Bloor—Indian Rd., mūrinis, atskiras, 10 kamb., vandenių-alyvos šildomas, 3 virtuvės, visi kambariai dideli, garažas.

\$35.000. Bloor—Indian Rd., 15 kamb., namas, vertas dėmesio.

Didelis pasirinkimas didesnių namų.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreipkitės į

S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941
po darbo LA. 1250

K. WILES REAL ESTATE

S. Dworak
REAL ESTATE BROKER

**DIDŽIAUSIA NAUJŲ KANADIEČIŲ NUOSAVYBIŲ
PIRKIMO — PARDAVIMO ĮSTAIGA**

Tel. OL. 3210, KE. 3011 - Toronto, Ont.
373 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT.

MES TURIME PARDAVIMUI APIE 300 NAMŲ

SIŪLOME:

\$12.000. Beresford—Dundas, 9 k. alyva šildomas, kampinis namas, atskiras, 2 garažai iš gatvės. Įmokėti \$4.000

\$14.000. Wright—Sorauren, 8 k. atskiras, vand.-alyva šild., 2 virtuvės, garažas. Įmokėti \$4.500.

\$15.000. Keele—Humburside, 10 k. mūrinis, atskiras, kvadr. planas, 2 virtuvės, 2 vonios, vand.-alyva šildymas. Užėmimas per 6 mėn. Įmokėti \$4.500-\$5.000

\$16.500. Garden—Roncesvalles, 13 k., dupleksas, 2-ju augštų. Oru šildomas. Į kainą įeina atskiras 3 k. vasarnamis, šildomas alyva, izoliuotas. Užėmimas tuojau. Įmokėti \$6.000.

\$12.500. Fennings—Dovercourt, Queen, 8 k. pusiau atskiras, 2-ju augštų, oru šildomas. Užėmimas tuojau. Įmokėti \$3-4.000.

\$11.800. Bristol—Davenport, Dufferin, 6 k., pusiau atskiras, oru šild., kvadr. planas, didelė virtuvė. Įmokėti \$4.500.

\$22.000. Grenadier—Roncesvalles, 11 k. getonų plytų, atskiras namas, vand.-alyva šild., 2 virtuvės, 2 vonios, kvadr. planas. Užėmimas 6 sav. Įmokėti \$8.000.

ATSTOVAUJA:

VYTAS JUČAS

Telefonas OL. 3210

NAMAI

LIETUVIAMS TINKAMUOSE
RAJONUOSE

Dundas—Bellwoods
\$17.000, įmokėti \$7.000. Mūro namas su patalpa krautuvei ir 5 kambarių butu. Puikus biznio perspektyvos.

Annette—Dundas
\$9.000, įmokėti \$2.500. Mūrinis, 6 kamb. namas. Garažas.

Ardugh
\$17.900, įmokėti \$6.000. Mūrinis, visai atskiras 7 kamb. namas. Alyvos šildymas. Garažas.

Marguerita—College
\$12.700, mūrinis 7 kambarių namas. Dvigubas garažas.

Clendenen—Bloor
\$17.800. Visai atskiras 7 kambarių namas, ištaigingi, gerai išdėstyti kambariai, alyvos šildymas (vasarą vesinimas), garažas su šoniniu įvažiavimu. Graži aplinka.

Parkway—Roncesvalles
\$19.500, įmokėti \$6.000. Visai atskiras, mūrinis namas, 11 kamb., 2 virtuvės, 2 tualetai, vandens šildymas, garažui vieta, neperinami kambariai.

Indian Rd. Crs.
\$23.000. Visai atskiras, didelis, gražus mūro namas, 19 kamb., 4 atskiri butai, 4 vonios, 4 tualetai, vandens-alyvos šildymas, didelis kiemas, 2 garažai, privatus įvažiavimas. Augstos vertės namas už žemą kainą.

Yra gerų ir didelių namų High Parko ir kituose rajonuose augtinai įmokejimu. Tinka pirkti susidejus.

R. ZULYS

Tel. ME. 2471; namų tel. EM. 3-6711

J. J. ELLIS

REALTOR
1072 BLOOR ST. W., TORONTO

NAMAI LIETUVIŠKAME RAJONE

\$8.900. įmokėti \$2.700. Pusiau atskiras 6 kamb. namas. Priekis mūrinis. Kietos grindys. Vieta garažui. **Fern—Sorauren.**

\$10.000 su nedideliu įmokejimu ir labai palankiom išimokejimo sąlygom. Naujos statybos 6 kambarių mūr. namas su garažu. **Brandon—Lansdowne.**

\$11.000. įmokėti \$3.700. Visai atskiras, dailus, dviejų augštų, 7 k., namukas. Koridorinė sistema. Vieta garažui. **Dovercourt—Queen-Ossington.**

\$12.000. įmokėti \$4.000. Pusiau atskiras, dailus, dviejų augštų, 7 k., namukas. Koridorinė sistema. Vieta garažui. **Dovercourt—Queen-Ossington.**

\$13.800. įmokėti \$6.000. Pusiau atskiras mūrinis 10 kambarių namas. Rūsy papildomai įrengtas tualeltas. **Howland prie Bloor.**

\$23.500. įmokėti apie \$11.000. Visai atskiras didžiulis 19 kamb. namas su 4 moderniškom virtuvėm ir 4 voniom. Šildomas vandenių-alyva. Yra mūrinis garažas ir dar daug vietos kitų namų pastatymui.

Yra daugiau namų lietuvių rajone — vakariniame Toronte Jums mielai aprodys ir padės išsirinkti

P. LEONAS

Tel. ME. 2471, buto tel.: JU. 0996

J. J. ELLIS, Realtor

1072 BLOOR ST. W., TORONTO

PARDUODAMI NAMAI:

Įmokėti \$3.500, 7 kamb. namas, Lisgar, netoli Queen, šilto oro-alyvos šildymas, dvigubas garažas, pilna kaina \$11.5500, kreiptis skubiai.

Įmokėti \$3.500, 6 kamb. namas, šilto oro-alyvos šildymas. Galima užimti per 60 dienų, kieto medžio grindys, Howland Ave., netoli Hallam. Pilna kaina \$11.000.

Įmokėti \$3.000, pilna kaina \$1

Niagaros kolosas

(Pabaiga)

Vanduo paimamas iš Niagaros upės žemiau Wellando upės buvusių žiočių. Skirtingai nuo stoties Nr. 1 vanduo vedamas į jėgainę ne atviru kanalu, bet tuneliais po miestu ir atviru kanalu už miesto. Taigi, vanduo įjėgą per angas dviem tuneliais krenta žemyn ir eina po miestu tarp 100 ir 330 pėdų gilumo. Tuneliai yra vieni iš didžiausių to tipo pasaulyje. Kiekvienas gali praleisti 7½ milijono galionų vandens per minutę. Kiekvienas jų yra 45 pėdų diametro, iškaltas uoloje ir išbetonuotas. Abu tuneliai eina visą laiką lygiagrečiai 250 pėdų atstume viens nuo kito (centras nuo centro). Jiems įrengti teks iškelti virš 9 milijonų tonų uolos per 5 šachtas. Jos šachtos įrengtos tarpe abiejų tunelių taip, kad tarnautų abiejų tunelių kasimui vienodai. Šachtų gylis svyruoja tarp 200 ir 330 pėdų. Tunelių ilgis 5½ mylios. Jie iškyla į žemės paviršių už miesto ir šiaurės vakarus nuo upės šturio. Mat, senovėje upė sukūrė nerą turėjusį posūkį, o ežui tiesiai į šiaurės vakarus, krisdama dabar statomų tunelių linija. Tik vėliau ji pakeitė kryptį ir jos pirmąsias kelias liko padengtas sąnašom, netinkamom tunelio statybai. Iš tunelių vanduo teka atviru kanalu apie 2¼ mylios iki jėgainės vietos. Jau virš 16 milijonų tonų žemės ir uolos išvežta Hydro įrengtais keliais, bėstant tunelį ir kanale.

Cia nuo stataus apie 300 pėdų augščio kranto vanduo pilno vamzdžiais bus paduodamas į jėgainę, pastatytą išsprogdintame uolos krante, iš kurios turbinų tekės ir upė. Jėgainės turbinų 931 pėdos ilgio, 63 pėdų pločio ir 50 pėdų augščio. Operatyvinis vandens spaudimas bus 295 pėdos. Vien paruošimas jėginei vietai, uolos išvežimas, kelias kainuos \$600.000. Hydro jau įrengė apie 20 mylių kelių paciaus mieste ir priemiesčiuose, kuriais šimtai sunkvežimių išvežioja iškastą tunelio uolą. Hydro įrengė darbininkams gražias stovyklas, 30 lovų ligoninę ir mokyklą. Stovyklos aprūpintos

kanalizacija, vandentiekis ir ugniaugiesių apsauga. Milžiniški kiekiai medžiagų bus sunaudoti. Vien betono visai statybai būsią sunaudota tiek, kad juo galima būtų nutiesti normalų šaligatvį nuo Niagara Falls iki Vancouverio. Medžio — traukinys pilnutėliai pakrautas 50 mylių ilgie ir pilno — kurio užtektų 18 tūkstančių automobilių. Sprogdinimui bus sunaudota milijonai svarų sprogstamosios medžiagos.

Savo pajėgumu naujoji stotis bus tarpe pačių didžiųjų pasaulio. Ji konkuruos ir su didžiausią Grand Coulee, Washington valstybėje. Grand Coulee pereitą rudenį turėjo pasiekti 2.000.000 HP pajėgumą, tačiau pagaminamos energijos kiekis Niagara naujoji stotis ją pralenks. Mat, Niagaros stotis turi pastovų vandens kėję apskritus metus, kokio neturi jokia jėgainė pasaulyje. Jėgainės numatoma imontuoti 12 agregatų po 100.000 HP kiekvieną. Projektuojama stoti paleisti i darbą etapai: 4 agregatus (400.000 HP) — 1954, 3 agregatus (300.000 HP) — 1955, 5 agregatus (500.000 HP) — 1956-1957 metais.

Jėgainės kaina: 12 agregatų užbaigta stotis būsią 300 milijonų dolerių, įskaitant generatorius, transformatorius ir augštos įtampos išjungėjų pastatytę.

Pasaulyje išgarsėjęs krioklio grožis ir gausios pajamos iš turistų nebuvo užmiršti ratifikuojant ir paskutinįją sutartį dėl Niagaros išnaudojimo tarp Kanados ir JAV. Pagal šią sutartį laike turizmo sezono — vasarą dienos metu mažiausiai 100.000 kub. pėdų per sekundę vanduo turi kristi per krioklį. Dienos metas apribotas 8-22 val. nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 15 d. ir 8-20 val. nuo rugpjūčio 16 d. iki spalio 31 d. Kitu laiku tik 50.000 kub. pėdų per sekundę vandens bus leidžiama per krioklius. Žinoma, žiemos metu ledams pašalinti gal teksią paleisti daugiau vandens.

Si sutartis įgalins Kanadą ir JAV išnaudoti didelius energijos kiekius ypač vėlyvą rudenį ir žiemą, kada energijos trūkumas didelis. Sutartis taip pat įpareigoja sutvarkyti upę virš krioklių ir pačių krioklių briaunas. Kaip minėta dabar 90% upės vandens krenta per Kanados krioklį, iš kurio 65% krenta viduriniame krioklio trečdalyje; kai upė vanduo nusenka krioklio kraštai lieka be vandens. Todėl teks išlyginti krioklio briauną, kad galima būtų paskirstyti vandenį vienodai išilgai krioklio ir užtaisyti išgraužas — erozijas viduriniame krioklio trečdalyje, pakelti to vietos briauną augštin, kraštus nukirsti žemyn ir pagilinti upės krantus. Vien krioklių grožiui išlaikyti ir pataisyti numatoma 16 mil. dolerių. Jau Ontario Hydro turi pagaminusi ir šiam reikalui modelį, prie kurio dirbo inžinierius komisija 2 metus. Tai labai įdomus modelis, kuriuo naudojantis buvo parinktos tunelių angų vietos ir jų formos. Modelis vaizduoja 4 mylių upės ruožą pradedant kriokliais augštin. Modelio ilgis 95 pėdos, plotis 37 pėdos ir augštis apie 4 pėdas. Tikslus modelis buvo reikalingas, kad žinoti, kaip funkcionuos visas projektas, ypač kriokliai. Jokių tikslų brėžinių upės dugno prieš pat krioklius nėra buvę, nes vandens sūkūriai ir uolos neleidžia jokiems laiveliams įplaukti i tas vietas. Modelį gaminant vandens gylis nuo Grand Islands iki slenkščio buvo matuojamas viršgarsiniu prietaisu, kuris siuntė garso bangas į dugną ir fiksuavo laiką, po kurio ateidavo aidas. Prie pat krioklio ir slenkščio svoriniai buvo nuleidžiami iš helikopterio upės dugnui nustatyti. Iš keleto šimtų ataskaitų buvo galima modeliuoti upės dugną. Hydro dirbo artimam kontaktui su Toronto universitetu, kur kiti Niagaros upės modeliai buvo pagaminti. Tie modeliai sutapę apie 5 milijonus dolerių, ypač žemės darbuose.

Taip vystosi ir realizuojasi, gal būt, ne vieno šimtmečio svajonės ir sapnai. Niagara beveik visu savo pajėgumu jau suka fabrikų motorus ir teikia gyvenimo patogumus. Malonu būti liudininkais šio šimtmečio pažangos.

A. J.

RODNEY, Ont.

Rekolekcijos ir lietuviškos pamaldos. Rodney ir West-Lorne apylinkių lietuviams katalikams įvyks rekolekcijos West-Lorne parapijos bažnyčioje šio mėnesio 21 ir 22 dd. 21 d., t.y. šeštadienį, 7 val. vakaro minėtoje bažnyčioje bus vakarinės pamaldos ir pamokslas. Po pamokslų — išpažintys. 22 d., t.y. sekmadienį, 9 val. rytą lietuvių pamaldos ir pamokslas. Prieš ir po šv. mišių dar bus klausoma išpažintų.

Kun. Pr. Jokubaitis.

WELLAND, Ont.

Padėka
KLB Welland Apylinkės Valdyba Povilui Tamuleniui už pastatymą ir režišavimą Adolfo Skaistienės vaizdelio "Trispaolės varpinės bokšte", kuris buvo suvaldytas vasarą 15 d. Wellande, per Vasarą 16 d. minėjimą, reikią širdingą padėką.

KLB Welland Apyl. Valdyba.

NAUJŲ "FORD" AUTOMOBILIŲ

ir sunkvežimių pirkimo reikalais kreipkitės i mūsų firmos atstovą

V. PESECKA

1638 Bloor Street W., Toronto
Tel. OL. 2371
Informacija vakarais 18-21 v.,
šeštadieniais 10-13 val.
CHURCH MOTORS LTD.

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖMS

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE. Tuo tarpu ĮRENGIAMI NAUJI OIL BURNERIAI i naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išimokėjimui iki dviejų metų. Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis:

TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

MOHAWK FURNITURE CO.

2448 Danforth Ave., Toronto. Tel. OX. 4444

Išparduoda

visas nuo komplektų likusias lovas, kurių reguliari kaina \$21.50, \$24.50, \$29.50. Dabar tik \$16.95
Tamsiai ir šviesiai dažytos moteriškos tualetinės spintelės su šifrutais veidrodiais reg. \$99.50 dabar tik \$49.50

Drabužiams spintos su veidrodžiais tik \$39.50
"Simons" pagalvėlių pora \$9.95
Virtuvės stalas ir 4 kėdės tik \$49.95
Skalbimo mašinos \$99.00

ir daug kitų dalykų labai pigiomis kainomis.
Kreiptis i J. Aukštaitį

HAMILTON, Ont.

Vydūno minėjimas Hamiltone. Kovo 22 d., 5 val. vak., "Dainavos" salėje įvyks dr. V. Vydūno paminėjimas. Pakviestas dr. M. Anyšas su paskaita apie Vydūno gyvenimą ir kūrybą.

Visos kitos organizacijos prašomos tą dieną nerenkti kitų parengimų ir kuo skaitlingiausiai dalyvauti minėjame parengime. Vydūnas yra visų lietuvių didelė asmenybė, todėl tinkamai pagerbkime jį.

Visi tautiečiai bei organizacijos maloniai kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti ir pagerbti Didįjį lietuvi. Atskirų pakvietimų niekam nebus siunčiama.

MLB D-jos Hamiltono sk.

Minėjime šv. Kazimierą. Kovo 8 d., sekmadienį, Hamiltono ateitininkų kuopos iniciatyva iškilmingai paminėtas vienintelis

Lietuvos šventasis, šv. Kazimieras. Minėjimas pradėtas rytą pamaldoms ir atitinkamu pamokslu, kurias atlaikė gerb. svečias iš St. Catharines Tėvas Mikalauskas, OFM. Šia proga virš šimto tautiečių pasinaudojo malonių tėvo pranciškono patarnavimu ir atliko išpažintį, nors priešvelykinės rekolekcijos įvyks tik po kovo 21 d.

Oficialus minėjimas įvyko 5 val. pp., "Dainavos" salėje. Jį atidarė at-kų kuopos pirm. Al. Astravas, pakviesdamas paskaitai Iz. Matusėvičiūtę.

Mieląją prelegentę Hamiltone girdėjome jau antrą kartą ir vis pavergiančiai, savo retai sutinkamu minčių dėstymo būdu klausytojų mintis nukreipdama į tuos Lietuvos laikus, kada joje gyveno šv. Kazimieras. Tai yra didelis sugebėjimas sudominti klausytojus tema, kuri šiame kontinente yra labai nepopuliari.

Prelegentės paskaitos klausytis buvo tikrai miela ir įdomu, tik, man rodos, nebuvo pagrįstas bandymas pateisinti Jogailą. Mums jau užtenka, kad jis nužudė dėdę Kęstutį (istorikai mano, kad Kęstutis buvo nužudytas ne Jogailos, bet jo sesers arba brolio įsakymu. Red.), kad jis Lietuva prijungė prie Lenkijos. Motyvas, kad tais laikais valdovų kitos buvo pažiūros — nepateisina Jogailos. Kodėl gi lenkų ponai nenukrypo nuo savo tautos, — juos irgi veikė tų laikų dvasia? Kodėl Kęstutis ir Vytautas neišdavė valstybės?

Meninėji daly paprastai, bet gana vykusiai, pasirodė jaunosios ateitininkės, vadovaujamos St. Verbickaitės. Hamiltonietės St. Prapuolenytės šios dienos minėjimui specialiai parašytą dramatišką poemą, atliko Stasė, Lina ir Teresė Verbickaitės, Ald. Gurgždytė, Ir. Gaizauskaitė, o chore be paminėtų dalyvavo dar J. Eidukaitytė, E. Lasauskaitė, R. Petrušaitytė, D. Prunskytė, Želkutė ir G. Bakaitytė. Pianinu akompanavo S. Piliponytė. Džiugu ir malonu lietuviškai širdžiai, kada matai mūsų tremtyje išaugusį jaunimą su tokiu nuoširdumu dalyvaujantį mūsų tautiniai religinių minėjimų programose.

Sk. St.

Eugenia Pačauskaitė
AVON
Beauty Salon
380 Richmond Str.,
London, Ont.

Darau masažus, kerpu, dažau plaukus, darau šaltas ir karštas ilgalaikes ir įvairias vienkartinės šukuosenas.
Tel. 2-7393.

Konradas Juška.

Naujai atvykusieji!

JUMS SIŪLOMI PATARNAVIMAI

Beveik visuose Kanados miestuose ir miesteliuose Kanados gyventojai įkūrė patarnavimo skyrius, kad padėtų naujai atvykusiems įsikurti Kanadoje. Šią pagalbą teikia laisvu noru paskirų žmonių grupės, arba bažnytinės organizacijos. Kad galėtumėt išmokti prancūzų ar anglų kalbos ir įgytūm žinių iš Kanados istorijos, geografijos ir valstybinės santvarkos, tapo suorganizuoti taip vadinami pilietybės ir kalbos kursai. Reikalui esant kreipkitės i valdiškų įstaigų tarnautojus, pav. i Pilietybės ir Imigracijos Departamento (Department of Citizenship and Immigration), arba i Valstybinės Darbo Įstaigos (National Employment Service) valdininkus, kurie džiaugsis galėdami aptarti su Jumis Jūsų planus kas link įsikūrimo Kanadoje, taipogi dykai Jums patars, kaip atsigabenti gimines i Kanadą iš Senojo Žemyno. Kurioj vietoj beįsikurtumėt Kanadoj stenkitės sužinoti apie viršminėtus patarnavimus, kuriais galit pasinaudoti.

Planuok tapti Kanados piliečiu

Jei esat Kanadon atvykęs imigrantas ir, jei Jums 18 ar daugiau metų amžiaus, galit dabar pradėti žygius Kanados pilietybės gavimui. Užpildę sekantį kuponą, gausit knygutę su paaiškinimais, ką daryti.

DEPARTMENT OF CITIZENSHIP — AND — IMMIGRATION

Hon. Walter E. Harris
MinisterLaval Fortier
Deputy Minister

Citizenship Branch,
Department of Citizenship and Immigration,
Ottawa.

Please send me the booklet on the steps to Canadian citizenship.

Name _____

Address _____

L-233

RANGER BREWING
COMPANY LIMITED • KITCHENER, ONTARIO

Šią informaciją visuomenės naudai skelbia.

O. E. CARSON LTD.

Stambiausias Toronte Realtorius

490 College St. PR. 3313

Mūsų firmos didelis populiarumas ir greitas išaugimas į pačią didžiausią namų pardavimo įstaigą Toronte, rodo, kad mes suprantame mūsų klientų reikalavimus ir per savo keturias kontorlas Toronte su 90 tarnautojų galime pasiūlyti didžiausią namų pasirinkimą.

Šios savaitės pavyzdžiai:

Sunnyside,

\$13,500, 8 kamb. mūrinis namas. Erdvūs kambariai, geros pajamos. Įmokėti \$3,500.

Bloor—Bathurst,

\$14,900, 9 kamb. mūrinis namas, alyvos šildymas. Be garžo galimybės. Gera centrinė vieta.

College—Manning,

\$17,500, 12 kamb. mūrinis namas, karšto vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės. Dvigubas garažas, įmokėti \$5,000.

visus Jūsų nekilnojamojo turto pirkimo, pardavimo ar iškeitimo rūpesčius patikėkite kreipdamiesi į

V. MEILUS

asmeniškai ar telefonais: ofiso PR. 3313, namų RU. 1-0203.

GERIAUSIOS ANGLYS — YRA PIGESNĖS!**VYT. AUSROTAS**

priima
Jūsų kuro užsakymus

KASDIEN NUO 10 VAL. RYTO IKI 10 VAL. VAKARO

PUIKIAUSIAS KURAS KIEKVIENAM REIKALUI

206 Gilmour Ave.

Telefonas: LY. 0305

DOMINION COAL & WOOD**MOTERŲ KIRPYKLĄ**

961-A BLOOR ST. W., (prie Dovercourt) Telef. LL. 8871

"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus. Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsisakyti iš anksto. Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

DĖMESIO! DĖMESIO!**Valgyklą "BALTIC"**

870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont

perėmė naujas savininkas. Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos. Sav. Feliksas Jonynas

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS — vaistininkas
19 St. John's Rd. (prie 331 Dundas St. W.)

Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiau. Pristatymas visame mieste VILTUL. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsijaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odekono, vitaminų ir tt.

TELEFONAS MU. 9543

VALANDOS 9 a.m. — 9 p.m.

Dėmesio! Dėmesio!

Tiesiog iš fabriko NEGIRDĖTAI PIGIA KAINA parduodame vėliausio modelio

ELEKTRINES SIUVAMAS MAŠINAS

su garantija.

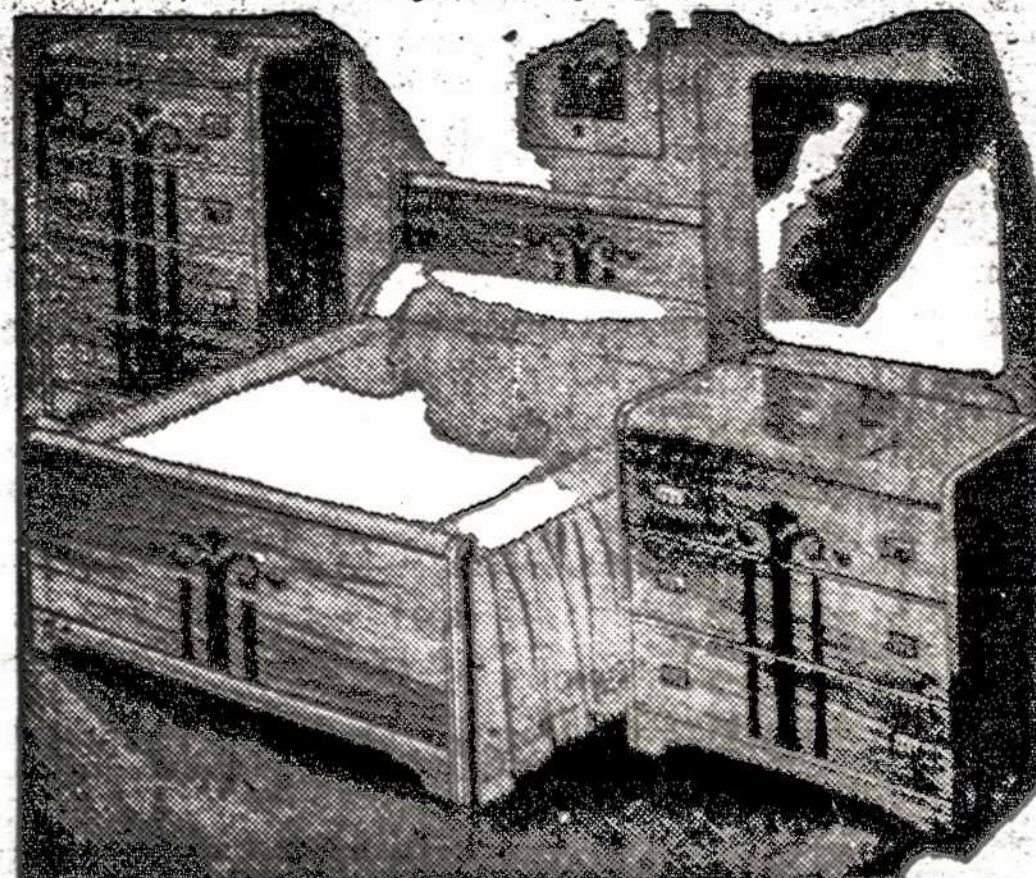
Siūti galima ir pirmyn ir atgal ir viską siuvinėti.

Veritas Sewing Machine Co. of Canada

Sav. J. Tumosa

880 QUEEN ST. W. (antram augšte), Toronto. Tel. OL. 4717

\$10 nuolaidos, kas atsiņs šį skelbimą ir pirs nemažiau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

.. JYPSĖNOS ..**Įsakymą įvykdė**

Vienas anglų karininkas savo nesenai paskelbtuose atsiminimuose rašo:

"Karui prasidėjant aš su daliniu buvau tolimam Sudano užkampy. Staiga gaunu telegramą: "Karas prasidėjo. Tuojau suimkite visus priešų kraštų piliečius". Aš tuojau pasiūniau telegramą: "10 prancūzų, 5 belgai ir 2 lenkai sumiti. Telegrafuokite, su kokiais kraštais mes karijujame"...

Jis taip pat padeda

Vieną vakarą vyras prisitraukia kėdę prie sūvancios žmonos ir pradeda:

— Ar ne per greitai leidi mašiną? Žiūrėk, netiesi stulė. Čia kamps. Dabar tiesiai! Palengva. Pakeisk pirštus!...

— Kas gi tau? — nustebus sužiūro žmona. — Juk aš jau tiek metų siūvu su šia mašina.

— Tai nieko, brangioji, aš tik norėjau tau padėti, kaip tu man padedi vairuoti automobilį...

Nemalonus linkėjimas

— Ar negalėtum kuo nors sušelpiti vargan patekusį žmogų, — kreipiasi atsis.

Seimininkė dingsta už durų ir po kurio laiko grįžta su nebloga eilute.

— Priimkit šitą, gerasis žmogau!

— Ačiū, labai ačiū. O kad aš galėčiau kada nors tamstai taip pat atsilyginti...

Gerai veikia

— Ar šiuos miego vaistus jūs galite rekomenduoti?

— O, žinoma. Mes juos parduodami ir laikrodį žadintuvą pridedame.

Atsargus pasiuntinukas

— Viena ponija nori tamstą aplankyti. Pone direktoriau, — prašė pasiuntinukas.

— Ar graži?

— O taip — labai. Kai ponija išėjo, vėl užkusiam pasiuntinukui direktoriaus pastebėjimo.

— Na, tavo ir skonis!

— Man atrodo, kad tai gal Jūsų žmona...

— Teisingai. Ji ir buvo.

Abiem pasisekė

Grįžusi iš miesto žmona pasakoja vyrui:

— Žiūrėk, kaip man šiandien pasisekė. Štai gavau tą naujos mados skrybėlę be vainiko, suknelė be nugaros ir batus be užkulnių.

— Oho! Bet žiūrėk, ką aš gavau — tai nauja eilutė su kišenėmis be pinigų.

Didelis pavojus

— Dukrelė, vakar vakare tu leidaisi to jaunuolio pabučiuojama.

— Bet, mamytė, man taip buvo jo gaila. Mirė jo dėdė ir jis buvo toks liūdnas.

— Aš bijau, kad iki savaitės pabaigos jis neteks visų savo giminių...

Ačiū Dievui

Petras grįžta vėlai naktį gerokai įkaušęs. Norėdama jį pagasinti, žmona išsina apsisupus baltą paklodę ir sako:

— Aš esu velnias...

— Ačiū Dievui! O aš maniau, kad mano žmona, — apsiramina Petras.

Negalavimo priežastis

Pas gydytoją ateina vyras ir prašosi apžiūrimas. Apžiūrėjęs gydytojas klausia:

— Kaip seniai tamsta jauti čia skausmą?

— Dvi savaitės.

— Žmogau! Dvi savaitės ir tik dabar atėjai. Juk tamstos nulažtas vienas šonkaulis.

— Žinai, daktare, kai tik pasiskųsdavau, kad su manim kažkas negerai, žmona tuojau šaukdavo: "Mesk rūkyt!"

Kas yra burna?

— Mėsininko bičiulis, kalbėtojo pasididžiavimas, vėplės nelaimė, dentisto išganymas.

Povestuvinė kelionė

Tai atostogos pakeičiant bosą.

O su antruoju sutiko

Pas jauną mergaitę užėjo vienas vyras ir pasiūlė eiti pas jį dirbti.

— Ką reikės dirbti? — pasiteiravo ta.

— Virti, skalbti, kambarius valyti, vaikus prižiūrėti ir auklėti...

— O ar bus kada laisvų valandų ar dienų?

— Ne nebūs.

— O kiek bus mokama?

— Mokama? Nieko.

Mergaitė, žinoma, nesutiko. Sekančią dieną užėjo pas ją kitas jaunas vyras ir po pasikalbėjimo pasiūlė:

— Būk mano žmona.

Mergaitė sutiko...

Taip ir yra

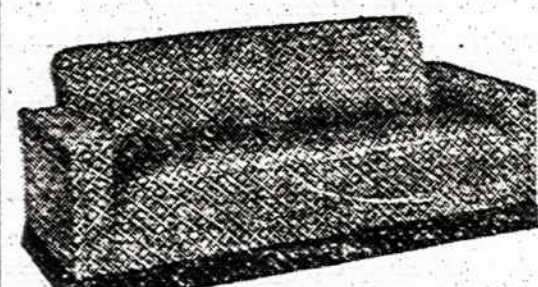
— Tamstų skelbime sakoma, kad iš šio kambario dangiškas reginys...

— O kaip gi! Ar nesimato dangaus?

Neišleisk iš akių

Gydytojas pacientui:

— Na, čia nieko labai blogo. Tamstos tarpupetėje keliasi sunvotė. Kurį laiką reikės būti akylam. Neišleisk Tamsta jos iš akių...

Tiesiog iš fabriko
5 metų garantija!

5 gab. virtuvės chromo komplektas — \$59.50
3 gab. fotelis (chesterfield) — 99.00
3 gab. miegamojo komplektas — \$79.50
Davenport lova (Chesterfield) — \$49.50
Kėdės (Hostess) — \$12.95

DIRECT FURNITURE SALES

480 YONGE ST., TORONTO
(1 blokas į šiaurę nuo College St.)

ATIDARYTA VAKARAIŠ IKI 9 VAL.

Lengvos išsimokėjimo sąlygos.
Skambinti Midway 1213

Mes dirbame 24 valandas**THE VICTORY FLORIST**

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E.
Tel. RI. 5804

576 QUEEN ST. W.
Tel. EM. 3-1618

SVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Specialybė:

Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 Claremont Str. — Tel. WA. 4557

30 metų valymo patyrimas

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 Claremont Str. — Tel. WA. 4557

30 metų valymo patyrimas

YORK PACKING CO. LTD.

104-106 Trowell Ave., Tel. JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausias kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešnas.
Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

Anglai galės valgyti gryną duoną

Karo metu, kai Anglijos aprūpinimas buvo pašlijęs dėl vokiečių povandeninių laivų veiklos, ten buvo uždrausta kepti gryną baltą duoną. Į miltus buvo įsakyta dėti priemaišų. Tas draudimas tebebuvo neatsauktas iki šiol, nors karas pasibaigė jau 1945 m. Tik dabar maitinimo ministerija paskelbė, kad tas draudimas nuo balandžio 1 d. panaikinamas ir nuo to meto Anglijoje galės būti kepama gryną miltų baltą duoną.

Nepatinkamų žurnalų gali neparduoti

Amerikoj tokia jau mada, kad spaudos platintojams agentūros pristato ne tokius leidinius, kurių jie nori, bet pagal savo norus. Jei kas bando šiautis, platintojo agentūros visiškai nieko neduoda platinti. Bet pasirodo ir tas agentūras galima paspausti.

Bryon, Ohio, vienas platintojas, veteranas, vieną dieną atsisakė priimti visus nepadorius leidinius. Agentūra vistiek jam siuntė tuos leidinius, o jis metė į kampą ir nepardavinėjo. Agentūra atsisakė juos paimti atgal ir reikalavo užmokėti. Jis tada parašė centui. Šis atsakė, kad toje apylinkėje jis tesas vienas iš 150 platintojų, tai jei neplatins spaudos, jie nesijaudins. Platintojas betgi nenusileido ir parašė skundą teismui. Tada agentūra staiga savo laikyseną pakeitė. Ji atsiėmė nepardavinėjamus leidinius ir šitiko pristatinti tik tuos leidinius, kuriuos platintojas užsako.

Didžiojo Transcanada kelio statyba 1952 m. pastūmė gerokai pirmyn. Federalinė vyriausybė tam reikalui išmokėjo \$24.466.885,27, o provincinės vyriausybės net \$91.481.879,98. Visos provincijos turi po sekiją to kelio užbaigti ir visur jis pasirodė labai naudingas. Statybai kelio ypač susidarė palankinės sąlygos, kai buvo atšauktas plieno naudojimo suvaržymas, kuriam esant buvo sunkumų su tilyt statyba.

• Art Noyes iš Frankfurto neseniai rašė, jog International Policy Agency susirūpinus, jog iš jos kataloguos esančių apie 3.000 tarptautinio masto žmogžudžių ir vagių dauguma paskutiniu metu išvyksta į TSRS. Toks toki pažino, kurgi nevažiuos.

Dr. A. Ratnow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

Dr. Aleksas Valadka

Gydytojas ir chirurgas

1081 BLOOR ST. W.
(tarp Dufferin ir Dovercourt)

Priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2-4 val p.p. ir 6.30-8 val. vak. arba pagal susitarimą

Telefonas ME. 2933

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARNEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto

Telef. kabinetos EM. 6-2696
Namų OL. 4778

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA,
LABORATORINIAI TYRIMAI

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2-4 ir 6.30-8 val vak. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794

Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHESEN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS

Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA. 1344

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI

B.A., D.D.S.

312 Bathurst St., Toronto
Bathurst Medical Building
Telef. EM. 3-6373

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.

386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažniau sukelia galvos skausmą ir nerimą. Kalba slovų kalbomis.

410 College St. W. Toronto
Tel. RA. 3924

SEYMOUR HERMANT

ADVOKATAS, NOTARAS

ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.
Room 107

Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIS

BATSIVIS

J. Jasiūnas
1228 Dundas St. W., Toronto
(netoli Lietuvių Namų)

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGE

430 Dundas Str. West
prie Huron gatvės
Toronto

Priimamos val.: nuo 1-4 ir 5-8 val. pp. Kitu laiku pagal susitarimą.

EM. 6-5798

Dr. JOHN REKAI

Chirurgas ir akušeris

Dr. PAUL REKAI

Vidaus ligų specialistas,

buv. Budapešto bendrosios ligoninės

vyr. gydytojas.

219 St. Clair Ave. W. Toronto, Ont.

Susitarti telefonu RA. 0237

Kalbama lenkiškai ir rusiškai.

Dr. S. V. FEINMAN

256 Crawford St., Toronto. LL. 5739

Vienos universiteto diplomas, dirbęs

Vienos universiteto klinikoje ir Kanados

ligoninėse.

Darbo valandos 1-3 pp. ir 5-8 vak.

Širdies, plaučių, gastro-enterologijos,

reumatizmo, astmos ir moterų ligos,

Rentgenas.

Kalba vokiškai ir rusiškai.

TORONTO, Ont.

Rekolekcijos

Siu metų rekolekcijos Toronto liet. kat. parapijoje prasidėjo pirmadienį, kovo 16 d., ir tęsis per dvi savaites. Šią savaitę, kuri skiriama parapijos moterims, rekolekcijas veda Tėvas J. Vaisnys, SJ, o kitą savaitę, skiriama parapijos vyrams — Tėvas J. Borevičius, SJ.

Konferencijos kiekvieną dieną vyks vakarais 7.30 val., o rytais 9 valandą.

Kun. dr. J. Gutausko paskaita "Šių dienų sekta, jų atsiradimas ir mokslas", kuri dėl techninių kliūčių negalėjo įvykti pereiną sekmadienį, įvyks šį sekmadienį, kovo 22 d., 6 val. pp., lietuvių parapijos salėje.

Kun. dr. J. Gutauskas šiuo metu gyvena pas Sesių Kotrynių — 46 Delaware Ave., Toronto, tel. OL 5773.

Dėmesio ateitininkams
Kovo 22 d., sekmadienį, 4 val. pp., "Tėviškes Žiburių" patalpoje įvyks at-kų susirinkimas. Narių dalyvavimas būtinas.

T. Vyr. At-kų Valdyba.

Vaikų darželis persikėlė
Seserų Kotrynių vedamas lietuvių vaikų darželis iš 1639 Bloor Str. persikėlė į seserų pirtus namus 46 Delaware Ave. Telefonas liko tas pats: OL 5773.

Gelbėk Viešpatie — žūstame!
Tokiu pavadinimu pereiną metais "Br. Lietuvių" buvo patalpintas straipsnis, kuriame įrodyta faktai, kad be išorinių nelaimių Lietuvių Tauta žūsta ir dėl stokos prieaugliaus.

Tautos fizinį žūvimą pagreitina tautinės sąmonės mirtis, kuri tykoja paglemžti kiekvieną mūsų jauną atžalą.

Vienintelė patikimiausia tvirtovė, kurioje mūsų vaikai gali būti apsaugoti nuo tautinės dvasios mirties yra lietuviška mokykla.

Lietuvišką mokyklą išlaikyti ir suteikti jai klestėjimo sąlygas yra lietuviškos visuomenės prievolė, lygiai, kaip jos prievolė yra gelbėti tautą nuo mirties.

Be mokytojų ir kaikiurių kitų asmenų pasiaukojimo lietuviškos mokyklos išlaikymui dar yra reikalingos lėšos.

Toronto Lietuvių Maironio Vardo Pradinės Mokyklos Tėvų Komitetas, kreipdamas ypatingą dėmesį į savos mokyklos išlaikymą ir sustiprinimą reikalauja visuomenės padedamas, ryžtasi reikiamas lėšas sutelkti. Pirmas žingsnis — pasinaudojimas antrąją bažnytinę rinkliavą, kurią mūsų parapijos klebonas maloniai pasiūlė praversti visų pamaldų metu kovo 22 d.

Maloniai prašome mūsų Gerb. visuomenę šį gyvūninį reikala pagal išgalės paremti.

Maironio Vardo Mokyklos Tėvų Komitetas.

Tėvų Komiteto parengimas
Gegužės 2 d. Toronto Lietuvių Maironio Vardo Mokyklos Tėvų Komitetas numato parengimą su šokiais ir alučių didžiojoje Italų salėje. Pelnas skiriamas lietuviškos mokyklos reikalam.

Kitos organizacijos prašomos tą dieną jokių parengimų nedaryti. Daugiau informacijų šiuo reikalu sekite spaudoje.

Tėvų Komitetas.

Serga. Sekmadienio naktį staugi susirgo torontietis P. Trečionienė. Naktį, iškvietus daktarą, buvo konstatuota aštrus akmenų preipuoilis kepenyse. Gavusi vaistų, ligonė atgavo sąmonę.

Savo namuose, 5 Mickson gatvė, po sunkesnės operacijos gydos p. Greičiūnas.

Dr. Vydūno minėjimas iš kovo 22 d., kaip buvo skelbta, nukeičiamas į kovo 29 d. Minėjimas bus Liet. Namuose 4.30 val. pp. Programoje dr. Vydūno asmens ir veiklos apibūdinimas ir meninė dalis. Minėjimą ruošia ML Bičiulių D-jos Toronto sk. ir Toronto skautai.

Koncertai

Kovo 28 d. atvyksta į Toronto solistai — sopranas J. Kristolaitė ir baritonas St. Liepas. Jų koncertas įvyks sv. Kazimiero salėje. Akompanuos muz. komp. St. Gailevičius.

Sekandį dieną (Verbų sekmadienį) ruošiamas religinės muzikos ir giesmių koncertas, dalyvaujant abiem solistams, dr. Roff, smuik. St. Kairiui ir parapijos chorui, vedamam kun. B. Pacevičium.

Andrius Kuprevičius Toronto Pianistas A. Kuprevičius atvyksta į Toronto ir kovo 22 d., 4 val. po pietų koncertuos United Church didžiojoje auditorijoje.

A. Kuprevičiaus gabumus ir ausgurti techniką pastebėjo visi ir visur, kur tik yra daves koncertus. Pirmas jo užsirekomendavimas didžiųjų Europos pianistų eilėje įvyko 1947 m. Sveicarijoje, kur jis pripažintas vienu iš dviejų geriausių šios srities menininkų. Po šito laimėjimo, kurį pripažino žymiausi kritikai, A. Kuprevičius didžiausiu pasisekimu gastrolavo po visą Europą, pietų ir šiaurės Ameriką. Kitą sekmadienį jį girdėsime Toronto. Įvairiausių kraštų laikraščių kritikai apie A. Kuprevičių šitaip atsiliepia:

"Die Tat" — Sveicarija: "Is pirmo garso A. K. pasirodė nepaprastai stiprus muzikinis talentas. Ypatingai įsijautimo ir išraiškos forma buvo jautiama ne vien foliole, bet per visus kūrinius".

"Das Volk" — Vokietija: "Jauno menininko A. K. Sopeno reitalis yra nepaprastai muzikinis pasisekimas. A. K. turi tokias puikias savybes, kurios daro jį ne tik puikiu virtuozu, bet ir nepaprastai vaizdingu tyrosios Sopeno muzikos išraiškėju".

"Tiroler Zeitung" — Austrija: "Puikus pianistas. Savo technika pasiekia augštesnius muzikos reikalavimus, yra didingas ir ekspresyvas. Jo išraiška yra plati, rankų judesiai be priekaištų ir nepaprastai lankstūs. Ką mes ypatingai vertiname jame, — tai jo reiti prisitaikanti tikra temperamento grieža disciplinos pasireiškimo tonus išgaunant ir tikrą muzikumą".

"La Nación" — Argentina: "Jo frazė yra aiškus ir jautrus; jo gyvas artistiškas temperamento daro jį ypatingai patraukiančia asmenybe muzikos pasaulyje".

"El Bien Publico" — Urugvajus: "A. Kuprevičius yra tikras menininkas. Kaip virtuozas, pianistas jam neturi jokio paslėptų, nes jo technika yra labai augstą lygį. Kaip muzikas jis parodo pilną kūrybiškumą ir išraišką, pilną supratimą ir meilę išpildymo kūriniams".

K. Lukes.
Šį SEŠTADIENĮ Lietuvių Namuose 6 ir 8.30 val. vak. bus rodoma film "Caesar and Cleopatra", pastatyta pagal garsiausią anglų dramaturgo B. Shaw veikalą.

Paminėjo Stalina

Pereitos savaitės pirmadienį Toronto komunistai Massey Hall suruošė Stalino paminėjimą. Susirinko apie 2.000, vien su pakvietimais. Buvo pasiūlyta buri policijos apsaugai, bet niekas prieš nedemonstravo. Pagrindiniai kalbėtojai buvo Stewart Smith ir Tim Buck. Žydų, rusų ir ukrainiečių raudonieji chorai dainavo sovietines dainas ir giedojo gedulo himnus.

Minėjimą laikliai įvertino opozicijos lyderis Drew — Kai mirė karalius, jis nebuvo susirinkę jo pagerbti. Tai rodo, kiek jie lojalūs kraštui.

— Toronto. — Pereiną savaitę miesto taryba priėmė naują biudžetą, siekiantį \$79.761.664, t.y. apie \$3.173.000 daugiau, kaip išleista 1952 m.

"Valkata" Toronto

Pereiną seštadienį didelę mūsų kolonijos dalis turėjo progos pamatyti ir tinkamai įvertinti P. Masiulio režisuotą dramą veikalą "Valkata".

Šį kartą Toronto Meno Mėgėjų Grupė pasirinktas objektas nebuvo vienas iš lengvųjų, priešiniga: savo psichologine intriga žiūrovus vedas dramatiniais posūkiais, per pinklių pinkles ir intriguojantį vyksmo išsišimą. Tai ipareigoja aktorius nuo pat pirmo veiksmo dramatikos įtampas progresyviai išlaikyti ir ją patiesinti.

Nebūtų prasmės kiekvieną personąžą nagrinėti atskirai, ypač turint galvoje aktorių-mėgėjų skirtingus talentus. Su pasigėrėjimu reikia pripažinti, jog režisierius atliko savo pareigą taip, kad veikėjai ne tik nebuvę svetimi scenoje, bet nekarat įrodė esą jos šeimininkais. Taigi, pasiekta labai daug.

Didelio susidomėjimo buvo vertas trečiasis veiksmas. Tiesa, veikėjais jis negausus, tačiau jų nuotaika bei priekaištai atitinka dramatiniam pulsui. Suprantama, veiklas būtų dar daugiau sudėtinges, jei aprangos, valgymo, gėrimo (turint galvoj indus) ir rūkymo stilius būtų pavaizduoti kaip reikalauja 19-to šimtmečio dvasia.

Mūsų gausi visuomenė yra išsilgusi sceninio meno ir neabejotinai savo gausiu dalyvavimu duoda naujų jėgų tiek režisieriui, tiek aktoriams. Tikime, jog ši drama, maloniai nuteikusi žiūrovus, nebus paskutinė, ypač žinant režisieriaus energingus užsimojimus ir sugebėjimus.

Žiūrovas.

Padėka

Nuoširdžių dėkų gerb. klebonui kun. Ažubaliui, kun. Pacevičiui ir visiems a.a. Vinco Gavono draugams, giminiams bei pažįstamiems prisidėjusiems prie jo palaidojimo ir palydėjimo į amžino poilsio vietą — kapines.

Nuliūdę sesuo ir švogeris Kazakevičiai.

NAMAI FARMOS BIZINAI

IEŠKOTE PIRKTI SAU TINKAMOS NUOSAVYBĖS?

Užieškite į mūsų įstaigą
FRANK J. PSZON
Real Estate and Business Broker
333 BATHURST ST. (prie Dundas). Tel. EM. 6-2231, EM. 6-2232

Jums maloniai, sąžiningai ir tiksliai patarnaus mūsų atstovas

PETRAS TUTLYS
Telefonai: EM. 6-2231, EM. 6-2232

IS DAUGELIO—DEDAME TIK KELIS NAMŲ PAVYZDZIUS

\$18.000 — mūrinis, atskiras, 11 kamb. namas. Bloor—Grace rajone, įmokėti artl \$6.000.
\$13.000 — mūrinis, naujas, 6 kambarių namas, Bloor—High Park rajone, įmokėti artl \$4.000.
\$12.000 — mūrinis, 6 kambarių namas, Bloor—London rajone, įmokėti pagal susitarimą.

Neturintiems pakankamai įmokėti — duodame paskolas

MES PARDUODAME NAMUS, BIZNIUS, ŽEMES IR HOTELIUS

\$17.000. Howard Park—Roncesvalles rajone, 9 kamb. mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas, moderni virtuvė. Įmokėti \$5.000.
\$11.000. Indian Grove—Bloor rajone, 6 kamb. mūrinis namas su garažu, 25 metų senumo. Įmokėti \$5.000, balanse vienas murgičius.
\$14.500. High Park, 8 kambarių mūrinis namas ir garažas. Įmokėti \$5.000.
\$22.000. Runemede—Bloor rajone, duplexas, dviejų augštų, po 5 kambarius, 25 metų senumo, vandeniu-alyva šildomas, 2 garažai ir 2 alyva šildomas krosnis. Įmokėti \$9.000-\$10.000, balanse atidaryti murgičiai 5½%.

Pojamų namas: 16 kamb., mūrinis, vienas blokas nuo High Park, 11 kambarių, visi išnuomoti mėnesiui už \$400, 5 modernūs kambariai priklauso savininkui. Vandeniu-alyva šildomas. Balanse vienas murgičius. Įmokėti \$15.000. Nepraleiskite progos apžiūrėti.

L. KOWAL REAL ESTATE
MORTGAGES ARRANGED

MES PARDUODAME NAMUS, BIZNIUS, ŽEMES IR HOTELIUS

\$17.000. Howard Park—Roncesvalles rajone, 9 kamb. mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas, moderni virtuvė. Įmokėti \$5.000.
\$11.000. Indian Grove—Bloor rajone, 6 kamb. mūrinis namas su garažu, 25 metų senumo. Įmokėti \$5.000, balanse vienas murgičius.
\$14.500. High Park, 8 kambarių mūrinis namas ir garažas. Įmokėti \$5.000.
\$22.000. Runemede—Bloor rajone, duplexas, dviejų augštų, po 5 kambarius, 25 metų senumo, vandeniu-alyva šildomas, 2 garažai ir 2 alyva šildomas krosnis. Įmokėti \$9.000-\$10.000, balanse atidaryti murgičiai 5½%.

Pojamų namas: 16 kamb., mūrinis, vienas blokas nuo High Park, 11 kambarių, visi išnuomoti mėnesiui už \$400, 5 modernūs kambariai priklauso savininkui. Vandeniu-alyva šildomas. Balanse vienas murgičius. Įmokėti \$15.000. Nepraleiskite progos apžiūrėti.

Klauskite: V. Andrejausko-Andrews

Telefonas ME. 6036

Pirkdami namus ir kitokias nuosavybes kreipkitės į

L. KOWAL, Realtor

403 RONCESVALLES AVENUE, TORONTO, ONTARIO

ME. 8036 ME. 8036

Mes suderome paskolas ir II murgičių ir skoliname privčiai iki \$2.000

Vienintelė ir nepraleistina proga
Toronto ir apylinkės lietuviams!

Lietuvio vardo garsintojas visuose žemynuose atvyksta į Toronto.

GARSUS PIANISTAS-VIRTUOZAS

ANDRIUS KUPREVIČIUS

š.m. kovo 22 d., sekmadienį, 4 val. pp., punktualiai,
United Church didžiojoje auditorijoje,
Bathurst ir Lennox gatvių kampas (tarp College ir Bloor),

duoda piano KONCERTĄ

Bilietai \$1.50 ir \$1.00 gaunami "Tulpės" svetainėje ir koncerto dieną prie įėjimo.

Sporto Klubas "Vytis"

HAMILTONO L. D. M. TEATRAS "AUKURAS"

šiu metų kovo mėn. 29 d., sekmadienį,
St. Michael's salėje, 213 James St. N.,
stato Georg Turner 3-jų veiksmų dramą

VANDUO CANITOGAI

Pradžią 8 val. vakaro.

Įėjimas tik suaugusiems.

"Aukuras"

TL Meno Mėgėjų Grupės

pirmas šiais metais pasirodymas

Pereiną seštadienį Toronto lietuvių

viuomenei teko pamatyti

scenos veikalą "Valkata". Grupės

pastangas visuomenė puikiai

įvertino ir gausiai atsilankė —

apie 350 žmonių. Veiksma metu

salė buvo tyli, tylutėlė, tik pro-

tarpiais buvo palydėta sveiko

juoko. Neapsieita ir be ašarų.

Ypatingai III veiksmas. Šis gausus

atsilankymas paskatino mus

dar kartą pabandyti šį veikalą

pakartoti Toronto lietuvių vi-

suomenei, nes toli gražu dar ne

visi šį idomų veikalą matė. O pa-

matyti verta! Be to, laukiame

gerbiamos visuomenės viešo pa-

sisakymo apie veikalą, net tei-

singos kritikos. (Mes patys savęs

negalime kritikuoti — viešai!!).

Toliau numatome keletą išvy-

kų. Pirmiausia į Windsorą, Lon-

doną ir Wellandą. Bet tai atlei-

tes klausiamas.

Tuoju po Vėlykų Toronto vi-

suomenei teks pamatyti tos pa-

čios grupės, tik kito režisieriaus,

— Juozo Jagėlos režisuojamą

veikalą "Nekaltas avinėlis". Šį

kartą pasigrožėsite komedija.

Vėl maloniai kreipiamės į

gerbiamą Toronto lietuvių vi-

suomenę, neužmiršti mūsų pa-

stangų ir dar labiau mus paska-

tinti dirbti, atsilankant dar gau-

siau. Ateityje sekant skelbimus.

Pranas Mačiulaitis

Valdybos vicepirmininkas.

Mirus Tauriam Lietuvui ir visuomenės veikėjui

A. A. JONUI JURKŠAČIUI,

giliai liūdim. Jo giminiams reikiame nuoširdžiausių užuo-

jautą

V. ir K. Zarai.

Padėka

Auto katastrofėje sužeistą lonkiu-

siams ligoninėje nuoširdžiai dėkoju: pp.

Masioniui, St. Jagėlai, Zilui, Pr. Gum-

binui, inž. Kryževičiui, inž. Barauskiui,

Milofsiams, Daugėlai, L. ir V. Rutkaus-

kams, Ged. Daugėlai, Bobuliams, Kau-

liams, P. Eitūčiui, K. Bolinui, ats. maj.

J. Sipeliui, dipl. teis. Zovai, Tekužiui,

C. A. Egan, J. Pažemeciui, Vyt. Radau-

kui, R. Jablonskytei, Budrevičiui, J. Ras-

teniui, V. Žekui, N. Juknevičiui.

B. Markevičius.

Naujas didžiulis viešbutis

Toronto tarp Queen St.-Uni-

versity Ave.-Richmond ir Sim-

cose Str. esąs nupirktas visas plo-

tas ir ten busias statomas di-

džiausias ir moderniausias

Toronto viešbutis. Slypas 250 x

160 pėdų nupirktas už \$750.000.

Statysianti Hiltons Hotels Corp.

of Chicago.

Tame pačiame rajone esąs nu-

matomas dar dvi naujos didelės

statybos už \$25.000.000.

FORDO FABRIKAS OAKVILLEJE pradėjo

priminti darbininkus. Skubiai kreipian-

tis galima gauti geresnių darbų.

"Baltic" valgykla, 870 Dundas St. W.,

reikalinga vienos padėjos ir materis vir-

tutes darbuos. Tel. EM. 6-7060.

Toboka ūkiui REIKALINGAS darbininkas

—vyras, pageidaujama truputį nusim-

anos dotildes darbe. V. Mickeika, RR. 7,

Simcoe, Ont., tel. Simcoe 1578, R. 1-2.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me

augšte be baldų, privatus įėjimas. 346

Ossington Ave. Tel. ME. 8816.

Nuo kovo 28 d. išnuomojamas II-me

augšte butas iš 2 didelių kambarių ir

virtuvės. Nuolat šiltas vanduo. 236 Do-

vercourt Rd. Tel. ME. 4469.

Išnuomojami III-me augšte 2 kambariai

su baldais ir be baldų, 315 Brock Ave.

Teirautsi po 5 val. vak. Tel. LO. 8835.

Išnuomojamas kambarys su baldais, 369

Dovercourt Rd., tel. OL. 1206.

Išnuomojamas butas iš 5 kamb. ir virtuvės,

be baldų, I-me augšte. Tinka suau-

gusiems. Kreiptis: tel. ME. 7265.

Išnuomojami antrame augšte 2 kambariai

ir virtuvė be baldų arba frontinis